

Taxa postala plattitá in num No. 3052371934
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop
10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 6, fél-évre 12, egészévre 20 dollár. — Hirdetések díjazás szerint. — Az „UJ KELET” a transilvaniai és bánáti zsidóság egyetlen napilapja. Cikkeink utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő. Redactor responsabil-Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc. Administartor delegat si girant responsabil-felelős igazgató: Schwartz Endre. Proprietar-tulajdonos: Fraternitas S. A. E. de Editura. Registrul publicafundlor periodice No. 43. Dos. 889. 1933. Tribunalul Cluj, Sectia III.
Szombat, július 13.
1940—5700. Tamuz 7.
XXIII. évfolyam, 156. szám.

Kikeresztelkedett zsidók sem vehetők fel a Nemzet Pártjába

Szigoruan ellenőrzik a jelentkezők etnikai származását

Bucuresti, július 12. (Rador.) Gigurtu mérnök miniszterelnök és a Nemzet Pártjának vezérkari főnöke és Victor Moldovan, a Nemzet Pártjának főtitkára tegnap aláírták a 7-es számú körlevelet, amely tartalmazza a Nemzet Pártjába való beiratkozás új általános szabályait. A körlevél felszólítja a felvételre vágyókat, hogy sürgősen tegyék meg az intézkedéseket a következő általános szabályok alkalmazására:

1. A jelentkezési irodáknak a kijelölt időpontban kell nyitniok, reggel 8 és délután 4 órakor. A tisztviselőknek gondoskodniok kell megfelelő számú beiratkozási nyomtatványról, hogy a polgárok ne legyenek kénytelenek várni és másnap újból jelentkezni.

2. A jelentkezési irodákat minél sürűbb és szigorubb ellenőrzésnek kell alávetni, hogy feügylet alatt tartásuk a beiratkozási műveletek lebonyolítását.

3. Az illetékes jelentkezési körzeteknél felülvizsgálás céljából naponta ki kell függeszteni azon polgárok névjegyzékét, akik felvételüket kérték. Ez különösen arra való tekintettel szükséges, miután sok tiszta román névvel rendelkező kikeresztelkedett zsidó is felvételre jelentkezik, ami ellentétben áll a pártvezetőség döntésével.

4. A beiratást végző hivatalnokok figyelmesen és lelkiismeretesen végézzék kötele-ségüket és kérjék az igazoló iratok bemutatását. Hymódon nem fogja tévedésbe ejteni őket egy zsidó által hordott tiszta román név kellemes és megtévesztő hangzatossága.

5. Az etnikai eredet megállapításának érdekében az igazoló iratok felülvizsgálása a legmesszebbmenő lelkiismeretességgel kell hogy történjék.

6. Kétes személyek esetében a beiratást végző hivatalnokok kérni fogják az eredeti születési bizonyítványok bemutatását, amiből megállapíthatják a kérvényező szüleinek fel-lekezői hovatartozását.

7. Semmilyen körülmények között nem irandók be: a kikeresztelkedett zsidók, vagy a román neveket viselő zsidók, a zsidók keresztény feleségei, vagy a románok zsidó feleségei.

Rezesbandákat és énekkarokat szerveznek a Nemzeti Gárdákban

Bucuresti, július 12. (Rador.) Victor Moldovan, a Nemzet Pártjának főtitkára rendeletet irt alá, amelyben Egizio Mas-sini ezredet az összes katonai zenekarok parancsnokát és Sabin Dragoiu professzort, a kiváló zeneszerzőt és a temesvári zenekonzervatórium igazgatóját a Nemzet Pártja zenei technikai tanácsosaivá nevez-ték ki. Massini ezredes megbízást kapott, hogy országosan megszervezze a Párt rezesbandáit, míg Sabin Dragoiu professor feladata a Párt énekkarainak megszerve-zése lesz.

A miniszterelnök a Nemzeti Gárdánál

Bucuresti, július 12. Ion Gigurtu miniszterelnök, a Nemzet Pártjának vezérkari főnöke ellenőrző látogatást tett a Nemzet Gárdájának főparancsnokságán. A miniszterelnököt Petre Georgescu tábornok, a Gárda főparancsnoka és a fővárosi parancsnokság egész személyzete fogadták.

A nemzeti gárdák tartományi parancsnokainak havi megbeszélését tegnap tartották meg Georgescu tábornok elnöklete alatt a Gárda fővárosi főparancsnokságán. A megbeszélésen résztvettek Bucegi, Prut és Szamos tartományok parancsnokai. Meg tárgyalták a bukovinai és beszarabiai menekültek felségélyezésének kérdését, a gár-

dák, az országőrök és a katonai előképzők közötti szoros együttműködést, valamint azt a tevékenységet, amely a rosszakaratúak által terjesztett rémhírek kiküszöbölésére szükséges. A megbeszélés napirendjén szerepelt a mezőgazdasági munka ösztönzésének, valamint az üzérkedés megfékezésének kérdése is.

Crainic miniszter beszéde

Hölgyeim és Uraim!

Mindannyiunk örömeimé szolgál, hogy kö-zösen tehetünk eleget ennek a kötelességnek, amely nem csupán beiratkozási alakítás a Nemzet Pártjába, hanem csatlakozás a ki-alakulóféltben lévő új rendhez. Önök mind-annyian egy olyan minisztérium tagjai, a-mely már nevével is — nemzeti propaganda — arra hivatott, hogy Románia új szellemé-nek dinamizmusát képviselje. Az önk felada-ta ebben a minisztériumban nem a passzív bürokrácia, hiszen önöket az ország kul-turális elitjéből választották ki, hogy alkotó tevékenységükkel hozzájáruljanak az állam új életéhez. Ez a beiratkozás tehát nemcsak egyszerű alakítás ahhoz, hogy megtartsanak egy állást, hanem egy meggyőződés és szív-ből való csatlakozás végső megvalósítása. Amidőn beiratkoztak ebbe a pártba, hitval-lást tettek és bebizonyították, hogy szolidá-ris sejtjeit képezik a nemzet összességének. Mert a Nemzet Pártja egyenlő a nemzettel magával. Bár pártnak nevezik, hiányzik belő-le a régi politikai szellem. Ennek a párt-nak a léte kizárja a belső ellenségeske-déseket. E párt ellenségei a nemzeti ellensé-gei is. Anélkül, hogy itélkezni akarnánk a múlt felett, megállapíthatjuk, hogy a múlt eléggé fájdalmas volt. Az országot megté-pázta a sok politikai párt, aminek szomorú következményét megrendüléssel, de Románia jövőjébe vetett rendíthetetlen hittel éljük ma át. Öfelsege értette meg először, hová veze-

Bucuresti, július 12. (Rador.) Nichifor Crainic propagandaügyi miniszter jelenlé-tében tegnap délután 6 órakor történt meg ünnepélyes keretek között a propaganda-ügyi minisztérium hivatalnokai karának kollektiv beiratkozása a Nemzet Pártjába. Az ünnepségen megjelentek Vasile Stoica propa-gandaügyi alminiszter, Al. Busuioceanu és Al. Radulescu államtitkárok, Dan Sara-teanu, a román rádiótársaság igazgatója, Th. Solacoiu, a Rador román hírszolgálati iroda igazgatója, Vladimir Ionescu sajtó-főnök, Al. Bădăutău propagandafőnök, Cor-bu, a turizmus főnöke, Cristian Ionescu a számvetés főnöke. D. Suchianu, M. V. Suchianu, Ionescu-Caracaleanu miniszte-riumi igazgatók és az egész minisztériumi hivatalnoki kar, Busuioceanu államtitkár beszédére válaszolva, Nichifor Crainic mi-niszter ezeket mondta:

tett bennünket a belső széthuzás. Öfelsege már két évvel ezelőtt kezdeményezte azt a rendszert, amely a nemzeti újjászülés frontjától fokozatosan elvezetett az egységes és totális Nemzet Pártjához.

smaekahfxve. e-kb etaoih nrdlu taoih nrdu

A nemzeti egység e pártjának legfőbb ve-zetője nem lehetett más, mint Öfelsege, aki az állam és a nemzet legfőbb vezetője. Új berendezkedése által Románia átjutott a demokratikus tévelygés korszakán és vissza-tért a vajdák szellemének nagy hagyomá-nyához, amelyből kifejlődött a mi modern demokráciánk. A dinasztia teremtette meg a modern Romániát, a dinasztia testesíti meg egységes reményeinket ennek a Romániá-nak a jövőjében. Mint e minisztérium szol-gáloja és mint szellemiségek, nem tehetünk egyebet, minthogy csatlakozzunk a dinasz-ticizmushoz, hogy szeretettel vegyük körül és hittal szogáljuk azt, aki ma a dinasztia megtestesítője. A Nemzet Pártja, amelybe önk most beiratkoztak és amely az integ-rális, vagy totális nacionalizmus tanításainak alapján áll, az a politikai eszköz, amely az ország erkölcsi megtisztulásához és dicső-ségéhez vezet.

A megkapó román szolidaritásnak e pillan-atában kiáltunk mindannyian a Trón iránti hűséggel és a nemzet jövőjébe vetett hittal: Eljen Öfelsege, a Király! Eljen örök álmaink Romániája!

Moszkva hivatalosan cáfolja, hogy ultimátumot küldött volna Törökországnak

MOSZKVA, július 12. (Rador.) A Tass-ügynökség jelenti: Egyes rádióállomá-sok azt a hírt terjesztették, mintha a szovjet-kormány ultimátumot intézett volna Törökországhoz, területi engedményeket kérve. Ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak.

Ciano gróf és Manoilescu külügy-miniszter táviratváltása

„Olaszország baráti érzelmei Romániával szemben változatlannak maradtak” — mondja az olasz külügyminiszter

Bucuresti, július 12. (Rador.) Mihail Manoilescu külügyminiszter tárcája vezeté-sének átvétele alkalmával Galeazzo Ciano gróf olasz külügyminiszterhez a következő táviratot intézte:

„A külügyminisztérium vezetésének át-vétele pillanatában különös örömmel üdvöz-löm excellenciádat, az olasz császári és kirá-lyi kormány külügyminiszterét és kiváló kép-viselőjét a fasiszta rendszernek, amelyre a fiatal Európa csodálattal tekint. Remélem, hogy az Olaszország és hazám közötti kap-csolatok a románokat mindig is átható érzel-mek útjára térnek, amelyek nem mindig

jutottak maradéktalanul kifejezésre, a ame-lyek sohasem színtek meg létezni. En, alic-nek szerencsém volt önt személyesen meg-ismerni, azon reményemet fejezem ki, hogy szerencsésen együttműködhetünk.”

Ciano gróf a következő választáviratot küldte:

„Köszönöm excellenciádnak az udvarias üzenetet, amelyet a román külügyminiszte-rium vezetésének átvétele alkalmával hoz-zám intézett. Üzenetere szívélyesen válaszol-va, örömmel értesíthetem meg, hogy Olaszor-szág Románia iránti baráti érzelmei változat-lannak maradtak.”

VLÁG TUKRE

Az angliai invázió kuszöben

A múlt háboru végén, 1918-ban, Haig angol marsallnak 62 hadosztálya volt fegy-verben, miatt legaiább 400.000 embere a keleti frontokon harcolt. A háboru után a brit birodalom takarékoskodási politikája nyomán, a hadsereget leszerelték s csupán öt hadosztály maradt fegyverben.

A békebeli létszám 530.000 emberre ru-gott. De csak 240.000 végzett közülök az anyaországban szoiigálatot. A haditenge-részet 234.000, a légiflotta 300.000 embert számlált. Duff-Cooper, majd később Hore Belisha befolyására, a szárazföldi hadse-reg 1937-től kezdve ugy számbelileg, mint minőségileg fejlődni kezdett. Az esemé-nyek hatása miatt, a nemzet újra a hadse-regben kezdte keresni a maga támaszpont-ját.

Megkezdődött a gépesítés. A lovasság motoros osztagokká vedlett ál. Két brigád alkotott egy motoros hadosztályt. A brigá-dot három könnyű páncélos ezred és egy tankbrigád képezték. E brigádban könnyű tankzászlóalj, két vegyes zászlóalj (közepes és könnyű harcikosokkal) egy nehéztank ezred, két motoros gyalogos zászlóalj és két motorizált tüzérhadosztág foglaltak helyet. Összesen 600 páncélos készülék.

A páncéldivízió (rohamadosztály) al-kotó elemeit harcikosok, tüzérség és mű-szaki csapatok alkotják. A rohamkocsi-zászlóalj három századból áll. A vegyes zászlóalj 49, a könnyű zászlóalj 59, a had-test zászlóalja 66 rohamszekérrel van el-látva.

A gyalogos hadosztály 9 könnyű, két ne-héz és egy vegyes gépfegyver zászlóaljból áll.

A könnyű páncélos hadosztály alkotó elemei: 4 egészen könnyű tankzászlóalj, hat könnyű motorizált tüzéruteg, két köny-nyű, motorizált motorizált lovasbrigád, két könnyű rohamszekérezred és egy motori-zált gyalogos-zászlóalj. A mezei tüzérség tökéletesen motorosítva és 10 cm-es üte-gekkel van ellátva.

A gyalogos zászlóaljnak a következők az alkotó elemei: négy század, melynek mindegyike három szakaszból áll. Minden egyes szakasz tíz páncéloskocsi, 7,6 cm-es aknavetők és antitank ágyuk felett ren-delkezik. A zászlóaljnak 52 gépfegyvere van. A zászlóaljarancsnokság mellett négy léghátrító gépfegyver működik. 30 kisebb teher gépkocsi képezi a zászlóalj élelmezési osztagát.

Az angol hadseregnek 1939-ben 22 gya-logos hadosztály, 4 páncéldivízió és 6 mo-toros hadosztály felett kellett volna ren-delkeznie. E hadsereget ki kellett képez-ni és fel kellett fegyverezni.

Ezzel szemben a könnyű és nehéz roham szekerek gyártása alig 1940 elején kezdő-dött meg komolyabb arányokban. A sand-hursti tisztiskola, amely 400 tisztet képe-zett ki 4 hónap alatt, most már 1000 tisz-tet készít elő, ezen idő leforgása alatt.

Hore Belisha 1937-ben megkezdte a lég-elhátrító erők megszervezését. Ezeideg ezen a téren semmi sem történt. A 7,5 cm-es léghátrító ütegeket 9,5 cm-es és 11,8 cm-es ütegekkel egészítették ki. 1940 elején már 6—700 üteg volt fejszerelve.

A júniusi behívások nyomán 2 millió 800.000 ifju állott sor alá. A rendes, a ter-ritoriális, hadsereg a haditengerészet és a légiflotta, valamint a legutóbb megszerve-zett és 400.000 embert számláló ejtőernyő-sők elleni haderő külön számítandó.

A jelen pillanatban, a helyi véderőn ki-

LIUS 12.
rték
elnököt
brát töltöttek a
örében. Elste hét
ky különvaton
el ezután Ciano
ett Ribbentropp
accán meleg ál-
netországgal ba-
or). A német
Pál miniszter-
külügyminiszter
érkeztek Német-
r). Horthy kor-
ción fogadta a
Teleki Pál gróf
ky István kül-
tatták
eljárást
ján, hogy tevő-
a csoportban.
rmestri köte-
de ugyanakkor
eljes felelőtlen-
ncék
helyek
légi-
kájának eredmé-
ajdonosok felhi-
otthon, vagy je-
ondnok, kapus),
felvilágosításo-
érdekében a la-
dejében szerez-
t. kannákat, ün-
stemmel azonnal
adtak
ol repülők
assan visszain-
hónapokat vesz-
töben eszközöl-
A Paganini ne-
Bariból Duraz-
sz főhadiszál-
nyl utasból 214
zette.
ETILTOTTA
G LAPJAT
or). A német
török kormány
li lapot, a fran-
mely az utóbbi
ágót.
Lapkiadó R. T.
ron L. Pop 16.

vül Angliának 1,250.000 kiképzett szárazföldi katonája van, az anyaországban. Az újabb korosztályok behívása és továbbképzése folyamatban van. A dominiumokból is számos hadosztály érkezett már az anyaországba.

A szárazföldi haderőn kívül, amely napról-napra mindjobban tökéletesedik a partok védelmében, a légiflotta és haditengerészet elsőrangú szerepet fognak betölteni a készülő összecsapás során.

Míg a háboru elején, Németország várt a minden oldalról jöhető ostromra, ma Anglia készül fel, mint egy hatalmas erődítmény a védelemre.

A hidfőt, amely a hollandiai Zuyderzeet-től a Rajnán és az Alpokon át a Földközi tengerig nyúlik, elveszítette. A háborura való felkészülésére tapasztalt késedelmek megakadályozta Angliát abban, hogy mint 1918-ban, 85 hadosztályt, közel kétmillió embert küldjön szorult helyzetben levő szövetségese segítségére, 1940 májusában 10 divíziót, 400.000 embert küldött át a csatornán.

Hollandia legyőzése pillanatában a szövetségesek 2 millió embert és legfeljebb 100 hadosztályt tudtak szembeállítani, a németek három milliányi embert számláló 150 hadosztályával szemben, amelyek főként a kitűnő parancsnokság, a léghaderő rendkívüli támogatása, a szövetségeseknél sokkal jobb, és nagyobb számú rohamosztagok, valamint hadianyag biztosították.

A Róma-Berlin tengely megsemmisítésével fenyegeti a brittek hatalmát. E célból a tengely magáéva tette Bonaparte három pontját: Elvágni a Földközi tenger keleti részén az utat India felé; tökéletesíteni a kontinentális blokádot; partraszállni Angliában.

A legutóbbi pont utközik a legsúlyosabb nehézségekbe. Ha nem így volna, a háboru rövidesen véget érhetne. A tengelynek három elemmel kell számítani a nagy rajta-csapás küszöbén: a tengerek uralmával, a levegő uralmával és az angolok defenzív erejével.

Valószínű, hogy Németország legkisebb részleteiben előkészítette egy nagyarányú rajta-csapás és invázió tervét. Igen jelentős körülménynek tekinthető az, hogy Németországnak sietnie kell, nehogy Anglia időt nyerjen defenzív erejének maximális nivóra való fokozásával. Ez a defenzív erő ugyanis hétről-hétre fokozódik. Németország és szövetségese minden lehető elkövetnek arra, hogy az offenzíva időpontját ne halasszák tulságosan el.

Az Anglia elleni támadás érdekében elsősorban egy hidfőt kell megszervezni. A csapatok szállításának ettől a hidfőtől való elindításához szükség van a tenger és a levegő uralmára. Egyetlen modern hadosztálynak és teljes felszerelésének, hadiszekereknek az átszállításához, legalább 12 nagy, szállítóhajóra van szükség, amelyeket a légiflotta támogatásával erős hadihajóraj kíséren.

A haderőt a levegőn keresztül is át lehetne esetleg szállítani Angliába. Egy Junkers-gép 20 teljesen felszerelt embert visz el egyetlen repüléssel. Van gép, mely 50 embert is felvehet a fedélzetére. Az első 350 km. sebességgel, 1800 km-t tehet meg leszállás nélkül. Tehát 700 km-t távolra is elviheti szállítmányát.

A másik típusú Junkers 400 km-es sebességgel érhet el és 6-7 tonna súlyt ve-

het a fedélzetére, 360 gépfegyvert, 6 tank-elhárító ágyut, 100 repülő, tehát 2000, esetleg 5000 embert vihetne át ellenséges területre, első utja alkalmával.

Az inváziót valószínűleg felderítő repülések előznék meg, az első hidfő elfoglalása érdekében. A hadmozdulatok legfőbb feltétele a titok megőrzése. Acélfüggöny mögött, a légi bombázások és a haditengerészeti tüzérség védelme alatt, elsősorban ejtőernyős, majd hajókon hozott csapatok

igyekeznek partra szállni. Ezeket követnék az erősítések.

A légiflótának követnie kell a maga számára a levegő uralmát. Az ostromlónak amely nem számíthat erős hajótüzérségre, annál erősebb légi haderőt kell biztosítania magának. Csak az első hidfő elfoglalása után kerülhet sor az angol szárazföldi hadsereggel való összeütközésre.

A norvégiai és flandriai harcokban bebizonyult, hogy a hadsereg partraszállitá-

sához a vízi és a légiutakat össze kell egyeztetni. A levegőn keresztül semmiestre sem lehet olyan haderőt átszállítani, amely felvehetné a harcot az angol csapatokkal.

A tengeri utat tehát biztosítani kell. De ehhez sem a tengeralattjárók, sem a gyors naszádok nem elegendők a norvégiai és a dunkerquei harcok során bebizonyult, hogy a légihaderő nem legendó az angol flotta legyőzésére.

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

PALESTINA

80 EZER ZSIDÓ TANULÓ PALESTINÁBAN. A palesztinai zsidó ifjuság a múlt hét folyamán rendezte meg hagyományos ifjúsági hetet. Ez alkalomból különböző számadatokat hoztak nyilvánosságra a palesztinai zsidó ifjúsággal kapcsolatban, amelyekből kitémük, hogy az elmúlt tanév folyamán a zsidó tanulók száma 79 ezer 219-et tett ki Palesztinában. Ez a szám az ötszöröse a husz év előttié és a duplája a tíz év előttié. A zsidó tanulók kétharmada, tehát 53 ezer 334 ifju a Vaad Leumi hatásköre alá tartozó iskolákban tanult. Egyharmaduk, tehát 25 ezer 104 fiatal az általános iskolahálózatán kívül magánintézmények előadásait hallgatta. A zsidó tanulók egyszázaléka a misszióistársulatok iskoláit látogatta. A kormány mozlímnyelvű tanintézetében tavaly 6 zsidó gyermek tanult, ezek főleg a távoli helységek zsidó rendőreinek gyermekei. Az összes palesztinai tanulók 47 és félészázalékát teszik ki a zsidók, noha a zsidó lakosság arányszáma az országban mindössze 31.1 százalék. Ezzel szemben az ország arab tanulóinak száma 37.9 százalék, míg az arab lakosság arányszáma az összlakossághoz viszonyítva 60.6 százalék. A keresztény tanulók száma 23 ezer 532 ifju, ami 14.2 százalékának felel meg, a keresztény lakosság 7.5 százalékával szemben.

A JEWISH AGENCY SZÓZATA AZ „IFJUSÁGI HÉT” ELÉ. Az ifjúsági hét megrendezésének alkalmából a Jewish Agency a következő szózáttal fordult Palesztina zsidó fiataljához:

„A nyomorúság és rettenetes szorongatottság órájában az ifjúsági hét vigaszt és megnyugvást hoz nekünk. Ez az első eset a j-suv történetében, hogy országunk zsidó fiatalja, mint egyetlen megszervezett test lép fel, azzal az elhatározással, hogy több energiával és áldozatkészséggel folytassa a megváltásért és az országépítésért vívott küzdelmet. Ez a közös cél háttérbe szorította az ifjúság táborában fennálló felfogásbeli különbségeket és az egész táborot egyetlen szilárd erővé kovácsolta össze, amelynek elegendő ereje lesz ahhoz, hogy elhárítsa a megváltás útjába gördülő akadályokat.

A cionista mozgalom minden korszakában az ifjúság a tábor élén haladt, utat nyitott és követett. Ha az utak bezárlással fenyegettek, chaluci feladatokat vállalt, Nachsonokhoz hasonlóan először ugrott a tengerre és ha kellett, védővárat épített.

Mert ez az önmagához hű ifjúság feladata. Ez az ifjúság örökkévaló öntudata: az odaadás és az állandó készség.

Cionista ifjúság! Ez a hét, amelyet Neked szenteltek, erősítsen meg magasztos és tiszta hitetben, a harc és az építés iránti odaadásban és tudd meg, hogy a zsidó nép bizik erődben, szellemében és kitartásában.

Valósíts meg a nemzedékek álmát: a zsidó nép megváltását.”

ÚJ GYÁR PALESTINÁBAN. Bné Brák kolónián új gyár létesült, amely különböző bakelit termékeket állít elő. A gyár számos olyan cikk termelésével is foglalkozni fog, amelyeket ezidélre külföldről szereztek be.

Hajfából ugyancsak Bné Brák-ba költözött át egy másik ipari üzem is, amely napfénytől védő szemüvegeket gyárt.

ÖT ÉVES LETT KFAR JEDIDJA. Kfar Jedidja kolónia a napokban ünnepelte alapításának ötödik esztendejét. Az ünnepségen nemcsak a közeli zsidó kolóniák, de az összes nemzeti intézmények képviselői is megjelentek. Az üdvözlések sorát Gubernik közveti kormányzó nyitotta meg. Utána Ben Zwi szólt fel, akit több momentum emlékeztetett a Chefer völgyében felkötött fiatal zsidó telepítés fejlődéstörténetéről. A telepítést német bevándorlók teremtették, közöttük számos orvos, mérnök, ügyvéd. Ben Zwi méltatta azt a tény, hogy a telepítés középosztályhoz tartozó tagjai megtalálták az utat a munkához és a munkássághoz. A nemzeti intézmények nevében Landauer dr. és Pinner dr

mondottak üdvözlőbeszédet. Kfar Jedidján ma 200 lélek él, közöttük 54 gyermek. A telepések rendelkezésére 80 dunam termőföld áll, amelyen házikertészetet és szárnyasudvarokat rendeztek be.

Esztország

ELŐKÉSZÜLETEK A KULTURTANACS VALASZTÁSÁRA. Az esztországi kicsiny zsidó közösség jelenleg a zsidó kulturtanács

Kedvezőtlen a nagybányai almatermés

A rossz időjárás tönkretette a termés 75 százalékát

Baia-Mare, július 12. Ritkán volt olyan sikerült gyümölcs-termése a bányavidéknek, mint az elmúlt évben. Az idei tavaszi kedvezőtlen időjárás azonban valószerűvé tette már, hogy az idei termés csak elenyésző lesz, ami súlyos csapást jelent a bányavidék kereskedelmi életére.

A bányavidék nagyobb exportcéljai, de kis egzisztenciái is százával alapozzák megélhetésüket a gyümölcsre. Résztartóként kereskedelemmel foglalkoznak, ami egész évi megélhetést hoz számukra, míg a termelők fő megélhetése a gyümölcs.

A bányavidéken jól hozó évben 800 vagon alma terem, a szilván, körtén és dión kívül.

Az idén késői fagyok a rügyeket tönkretették, a folytonos esőzés is károkat okozott

választásaira készül fel. Ez a tanács képviseli az esztországi zsidóság nemzeti autonómiáját. Választó joggal rendelkezik minden 22-ik életévét betöltött férfi, aki három éve tagja a hitközségnek és két éve lakik Esztországban. Csak a 25-ik életévüket betöltött férfiak választhatók meg. Az esztországi zsidó közös taglétszámát körülbelül 5 ezerre becsülik és különböző pártokra és csoportokra oszlik. A választáson élénk harcot várnak a jiddisisták és a hebraisták között.

és így a rendes termésnek 25 százalékára lehet számítani. Ez viszont kereskedelmi szempontból nem számottevő, mert a termés a kismennyiségű almát elraktározás és kosaranként adják el. Külföldi kivitelre nem lehet számítani.

A gyümölcskereskedők, akik eddig Beszarábiában is dolgoztak a jó bányavidéki termés mellett, most ezt a területet is elvesztették és kénytelenek lesznek csupán a beszercevidéki területre orientálódni, ahol ki-elégítő az almatermés.

A dió elég jó termést ígér. Ez nem fogja megközelíteni a rendes évi termést, de a bányavidéki rajonjából valószínűleg ki tudnak 50-60 vagonnal szállítani.

Kétszázötvenezer lejnyi hamispénz különös története

A negyedmillió tesmesvári csekkhamisítás mellékhatása a törvényszék előtt

Timisoara, július 12. A múlt évben, mint annak idején megírtuk, a rendőrség nagyszabású csekkhamisítási ügyet leplezett le Temesváron. Négytagú társaság mintegy negyedmillió lej értékű hamis dollárcekket hozott forgalomba és azt egy bucaresti kereskedőnek adta el. A kereskedő jóhiszeműen megvásárolta a csekket, amikor azonban dollártartozását az egyik fővárosi bankban ki akarta fizetni, kiderült, hogy a csekket közönséges hamisítványok, mert azoknak elfogadói és kibocsátói egyáltalán nem is léteznek. A vizsgálat során úgy a kereskedőt, mint a négytagú társaságot letartóztatták, de hosszas vizsgálat után sem sikerült megállapítani, hogy tulajdonképpen ki követte el a hamisításokat.

A négytagú társaság hosszabb ideig ült vizsgálati fogságban és egyikük, Wender János a fogházban megismerkedett egy Gebner József nevű fogollyal, aki pénzhamisítás gyanúja miatt volt vizsgálati fogságban. Ugyancsak a fogházban volt ezidőben Schmitz Ervin többszörösen büntetett előéletű egyén, aki büntetésének még hátralévő néhány napját töltötte ki. Gebner megbarátkozott Wenderrel és elmesélte neki, hogy valóban nagyobb mennyiségű hamispénzt gyártott és ebből mintegy negyedmillió értékűt sikerült elrejtetnie a Letea uca 66 számú házában padlásán, de egyelőre nincsen módjában, hogy hozzájuthasson. Wender vállalta a pénz előkerítését és mivel éppen akkor szabadult ki a fogházból Schmitz, őt is beavatta az ügybe és utasította, hogy nyomban kiszabadulása után kerítse meg a pénzt. Schmitz az utasításához híven elment a jelzett házba, amelynek padlásán valóban talált is 50.000 lejnyi hamispénzt, ötven lejes címletekben, de többet szorgos kutatás után sem sikerült felfedeznie. Nyomban hozzálátott a pénz beváltásához, de Boros Erzsébet nevű szeretője feljelentette a rendőrségen. Schmitz ezt letartóztatták, elkobozták a nála levő hamis ötvenlejeseket, de a jelzett negyedmilliónyi hamispénzt a rendőrség sem tudta megtalálni.

A különös ügygel tegnap foglalkozott a törvényszék. Schmitz tagadta, hogy tudomása lett volna a hamisítványokról, ugyancsak Wender is azt hangoztatta, hogy ártatlan az ügyben. Az elnök faggatására kijelentette, hogy „becsapták a zsidók”, erről azonban bővebb részleteket nem volt hajlandó elárulni. A törvényszék végül is újabb tanúk kihallgatása céljából elhalasztotta a rejtélyes ügy tárgyalását. A történeti hűséghez tartozik, hogy sem Schmitz Ervin, sem pedig szeretője nem zsidók, míg a távollevő Gebner nemzetisége ismeretlen...

A magánosok devizalgénylései. A nemzetgazdasági miniszter rendeletet adott ki, amely szerint magánosok devizaküitalásait a bizottság végzi, amely Em. Marian államtitkár vezetése alatt működik. Az engedélyek csak akkor érvényesek, ha azokat egyrészt Marian államtitkár, másrészt Gh. Popescu, vagy Matei Niculescu miniszteriumi igazgatók írják alá.

Menettérti jegyek új díjazása. A CFR vezérigazgatója 25 százalékos kedvezménnyel menettérti jegyeket léptetett érvénybe, amelyek ez és ugyanazon megye területén való utazásra érvényesek. A menettérti díj-szabás a következő: 1-5 km. 13 lej, 6-10 km. 26 lej, 11-16 km. 38 lej, 17-21 km. 51 lej, 22-27 km. 65 lej, 28-32 km. 76 lej, 33-37 km. 89 lej, 38-43 m. 101 lej, 44-48 km. 114 lej, 49-54 km. 126 lej, 55-59 km. 139 lej, 60-65 km. 152 lej, 66-70 km. 164 lej, 71-75 km. 177 lej, 76-81 km. 189 lej, 82-86 km. 202 lej, 87-92 km. 215 lej, 93-97 km. 227 lej, 98-103 km. 240 lej, 104-108 km. 252 lej, 109-113 km. 263 lej, 114-119 km. 278 lej, 120-124 km. 290 lej, 125-130 km. 300 lej, 131-135 km. 315 lej, 136-141 km. 328 lej, 142-146 km. 341 lej, 147-151 km. 353 lej, 152-157 km. 366 lej, 158-162 km. 378 lej, 163-168 km. 391 lej, 169-173 km. 404 lej, 174-179 km. 416 lej, 180-184 km. 429 lej. A fenti árak a III. osztályra és a személyvonatokra vonatkoznak.

Új cionista könyv!
BENEDEK JÁNOS:

„A cionista munkásmozgalom eszmei és történeti fejlődése”

Az első magyarul írt alapvető könyv a chalucit és a cionista munkásmozgalom ideológiai tartalmáról és történetéről.
Ára 50 lej.
Megrendelhető az Új Kelet könyvesboltjánál.

A nyári hó déssel egyet évek óta. A szempontból sen filozófiai letleg azzal hogy az em roppant torló gét lefizroz tenni, hogy i ban milyenne fényképezeti ritmusában é sában. De a révén kilendü akarja, hogy misitse.

A fotográf szak szülöttje nikai, mint eg korszakban é vilzációna na ve attól, ho papírok és n iparágat len dás lényeges kulturáját, e lapotát hozza feltárja a te képéhséget íó ségteljes eser rögzített vol minden tör mutatják, te gal, mint a eseményeit. hogy belehes tünjeit, kato sát, harci mó régmult időb maga reprodd lett és mint emberek figy szerepe van ban, de legn mányosság k és természetl kozásban for tográfia és i említett ezze nyos oktató készítettj na Ma már el s mányi, vag piáne földra

Az állami tós helyet f igazolást az utelvelek és tográfia nél adata van a zók albuma ban technika meg a fotog léma vár a és az ejtőe rögzítése te Lényeges reális igazs minden tárg ségét. Az er különös sz Innen van, mint a tudó tulajdonított méstetesen saját céljair Am ne h lehet megha retusálás és montázs e „igazságot” sok különö aszerint, ho az olyanok pen disztin gesen létez

Már a f perspektívá amely ezt elítrítheti amelyek eg nyos valós rafálni ugy tes állat k A kicsiny trükkös fé fotográfiáv körülménye zudni. Am ha nem eg amit ugya egy ember fotográfiá

A FÉNYKÉP

A nyári hónapokban a fotografálás a fűrésszel egyenrangú szenvedély lett immár évek óta. A fényképezést azóta mindenféle szempontból „megvilágították”, természetesen filozófiai szempontok szerint is. Bölcselileg azzal magyarázzák mélyebb értelmét, hogy az ember a jelenségek és események roppant torlódásában azzal akarja egyéniségét lefikszirozni, helyesebben emlékezetességét, hogy földi lélének egy-egy pillanatában milyennek látszott. A paraszt ritkán fényképezeti magát, számára az idő régi ritmusában hullámszik, a természet ritmusában. De a városi ember, aki a civilizáció révén kilendült a természet vonalából, nem akarja, hogy életét az előretörő idő megsemmisítse.

A fotografia a természettudományi korok szülötte, de teljes fejlődését úgy technikai, mint egyéb hatásaiban a civilizatorikus korszakban érte el. Hatalmas befolyása a civilizációra nagyon is szembetűnik. Eltekintve attól, hogy a készülékek, filmek, fotópapírok és másológépek gyártása egy egész iparágat lendített fel, a fényképezés a haladás lényeges eleme lett. Messze földrészek kultúráját, embereit, vidékét, civilizációs állapotát hozza közel hozzánk és sok esetben feltárja a természet rejtelmét. Valósággal képességet idézett elő. Ma már nincs jelentőségteljes esemény, amelyet a fotografia nem rögzített volna le. A történelmi filmek viszont minden történetkönyvnél plasztikusabban mutatják, természetesen éppoly elfogultsággal, mint a históriás könyvek a múlt nagy eseményeit. Annyi mindenképpen elérhető, hogy belehessen mutatni régmúlt idők kosztümjeit, katonaságát, azok pontos felvonulását, harci módszereit és mindazt, ami ezzel a régmúlt időben összefüggött. A fotografia a maga reprodukciós képességével tömegarúvá lett és mint tömegszórakozás lett urrá az emberek figyelmét és kedélye felett. Nagy szerepe van a propaganda minden ágazatában, de legnagyobb szerepet mégis a tudományosság körül foglalja el, főleg technikai és természettudományi téren. Ebben a vonatkozásban fontos a nagyító és kicsinyítő fotográfia és Röntgen-fotografia. Meg kell említeni ezzel kapcsolatban még a tudományos oktató filmet is és az expedíciók során készített nagyjelentőségű filmprodukciókat. Ma már el sem lehet képzelni természettudományi, vagy technikai tankönyvet, vagy pláne földrajzi könyvet fotográfiák nélkül.

Az állami szervezetekben ugyancsak jelentős helyet foglal el a fénykép. A személyi igazolást az állam fénykép útján követeli, az utlevelek és egyéb igazolási irásokban a fotografia nélkülözhetetlen kellék. Fontos feladat van a kriminológia körül, ahol a bűnözők albuma ma már elsőrendű tényező. Azonban technikai téren még korántsem oldotta meg a fotografálás az összes elérhető problémákat. Különösen sok megoldandó probléma vár a fényképezésre a légi fegyverek és az ejtőernyők fotográfiákon való rögzítése tekintetében.

Lényeges alkotó eleme a fotográfiának a reális igazság. Mechanikai uton rögzíti le minden tárgy optikai strukturáját és jelenségét. Az emberi véleménynek és önkénynek különös szerepe nem jut a fotográfiában. Innen van, hogy úgy a kriminalisztikában, mint a tudomány terén teljes bizonyító erőt tulajdonítottak számára. A propaganda természetesen szintén hatásosan felhasználja saját céljaira a fotográfia eszközeit. Am ne higyük, hogy a fényképet nem lehet meghamisítani. A kopirozó technika, a retusálás és a mesterialien igénybe vett fotomontázs egészen ujszerű és tendenciózus „igazságot” tud teremteni. Ezek a hamisítások különösen hatásosak és veszedelmesek, aszerint, hogy okiratszerű nimbuszt kapnak az olyanok előtt, akik nem tudnak kellőképpen disztinkválni. Ilyenek pedig igazán tömegesen léteznek.

Már a felvételek során a világítás és a perspektívának lehet olyan szerepet juttatni, amely ezt a természetes technikai eszközt eltérítheti a valóságtól. Vannak trükkök, amelyek egészen másképpen mutatnak bizonyos valóságokat. A fogkefért le lehet fotografálni úgy, hogy egy kellemetlen és félelmetes állat konturjai bontakozzanak ki belőle. A kicsiny modellből imponáló épületet tud a trükkös fénykép mutatni. Lehet tehát a fotográfiával raffiniált módon és bizonyos körülmények között veszedelmesen is hazudni. Am az igazság mégis csak elérhető, ha nem egy, akkor számos fotográfia útján, amit ugyanarról a tárgyról készítenek. Ha egy embert husz-harminc különböző pózban fotografálunk le, akkor külső jellemét mégis

csak meg tudjuk állapítani. De ebből is konstatálhatjuk, hogy a fotografia a pillanat valóságának lerögzítése, sok benne tehát az impresszionista elem és nem konzerválja különösen az emberekről képviselt fotográfiánál, csakis a pillanatnyi benyomást.

A fényképezés irodalmában gyakran felmerült a kérdés, vajjon a fotografia művészet-e? Az a tény, hogy művészi felvételek készültek és művészi értékű filmek, még nem bizonyítja, hogy a fotografia mint olyan, művészet is egyúttal. A fényképezést, mint ismeretes, olyan festő találta fel, aki a művészetet nem tudott előbbre jutni. Ma is sok esetben ez az utja az olyan festőknek, akik művészetükkel nem tudtak boldogulni, elmentek tehát a fényképezőgéphez és innen, ha megfelelő rendező-észséggel, izlésű és temperamentumuk volt, eljutottak a filmrendezői hivatáshoz. Akiben művészi temperamentumuk buzog, aki színpadi szemmel lát, igénybe veszi a fotografia technikai készülékeit, hogy így fejezze ki önmagát. Ebben mutatkozik a művészet és technika

kettőssége a fotográfiában. A fotografia tehát inkább technika és kevésbé művészet.

Negy hasznára van művésztörténetileg a fotográfiának, amikor régi festményeket, szobrászműveket és művészi épületeket reprodukál. Nagy mesterek műveit, akik a világ muzeumaiban található és az építőművészet alkotásait mindenki számára hozzáférhetővé teszi a fényképezés, amely megteremtette a művészetek könyveit, a leghasznosabb ismeretterjesztő alkotásokat egyike. Ilyen vonatkozásban tehát a fotografia jelentős hasznát ad mindazoknak, akiket a művészet a maga történelmi megjelenésében érdekel. (R. D.)

Teleki miniszterelnök nyilatkozata a müncheni tárgyalásokról

Ciano távirata Ribbentrophoz

Budapest, július 12. (Rádió Bucuresti). A Budapestre való megérkezése után gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök nagy elismeréssel nyilatkozott arról a meleg fogadtatásáról, melyben Hitler, Ribbentrop és a német nép részesítette a magyar kiküldötteket. Igen jó benyomást keltett, hogy Németország élethálarcában is Hitler vezér és kancellár időt talált arra, hogy meghallgassa a magyar kérdéseket. Úgy Hitler, mint Ciano gróf nagy figyelemmel hallgatták meg a magyar államférfiak előterjesztését és ismételtlen kifejezésre juttatták azokat a baráti kapcsolatokat, amelyek a három tengelyállamot egy-

máshoz fűzik. Beszéde végén hangoztatta, hogy szíllard meggyőződése, hogy Európára hosszú békekorszak fog következni.

Róma, július 12. (Rador). Ciano olasz külügyminiszter visszatérve németországi útjáról, táviratot intézett Ribbentrop német külügyminiszterhez. Hangoztatja táviratában, hogy feladatának érzi megegyezés kifejezni legközelebbi közeledését az a szíves vendégszeretetért, amelyben németországi tartózkodása alatt részesítették. A látogatás hasznos eszmecserére szolgáltató alkalmat. Kéri végül Ribbentrop külügyminisztert, hogy Hitler vezérnek is tolmácsolja háláját.

Az olasz sajtó szerint a windsori herceg kormányzói kinevezése számüzetésével egyértelmű

„Churchillnak sikerült félretolni a béke hívét”

Zürich, július 12. Az olasz lapok szerint a windsori hercegnek Bahama kormányzó-jává történt kinevezése „számüzetés jellegével bír”.

A Tevere szerint Churchill arról értesült, hogy a volt uralkodó Madridban és Lisszabomban a békekötés érdekében tett lépéseket. Ezen értesülések folytán az angol kormány állítólag közölte a herceggel, hogy nem

ohajtja Angliába való visszatérését, miután magartatása nem szolgálná a mai időkben annyira szükséges egység és nemzeti szolidaritás érdekeit.

Bahamai kormányzóvá való kinevezésével a windsori herceg Angliába való visszatérését megakadályozták. Ily módon Churchill elérte célját és félretette a béke egyik hívét — fejezte be cikkét az olasz lap.

Brudariu képviselő nyilatkozata a zsidó szabadfoglalkozásuk szerzett jogairól

Csak a jövőbeni elhelyezkedésre vonatkoznak az intézkedések?

Timisoara, július 12. (Az Új Kelet tud.) Brudariu Adrian országgyűlési képviselő a temesvári ügyvédkamara dékánja nyilatkozatot adott a temesvári sajtónak a zsidó szabadfoglalkozásuk és a Nemzet Pártjába való beiratkozás kérdéseivel kapcsolatban. A képviselő leszögezte, hogy a Nemzet Pártján kívül álló szabadfoglalkozásuk, így elsősorban a zsidók, akiket nem is vehetnek fel, a pártba, tovább folytathatják hivatásukat szerzett jogaik alapján. Ezek a jogok nem rövidülnek meg és bizonyos intézkedések csak a szabadfoglalkozásuk jövőbeni elhelyezkedését fogják érinteni. E szerint a zsidó diplomások jelenlegi helyzete is csak annyiban változik, hogy az egyes érdektételekben vagy

kamarákban nem lehetnek vezetőségi tagok, de hivatásukat tovább is zavartalanul gyakorolhatják.

Megemlítette még Brudariu képviselő, hogy ezzel szemben szigorú megtorlásokat alkalmaznak miniszterekkel szemben, akiket a Nemzet Pártjából törvényes okok miatt kizárnak. Ezek, akik tagjai voltak ugyan a pártnak, de onnan érdemtelenül miatt kizárták őket, nem folytathatják tovább hivatásuk gyakorlását, akár diplomás, akár más szabadfoglalkozású pályán. Brudariu képviselő felvilágosító nyilatkozata, bár nem tekinthető hivatalos véleménynek, nagy érdeklődést keltett a szabadfoglalkozásuk körében.

Pétain marsall a francia nemzet teljhatalmu főnöke

A vichyi kormány engedélyt kért a német kormánytól, hogy Versailles-ba tegye át székhelyét

Bern, július 12. (Rador.) A Német Távirati Iroda tudósítója jelenti Vichyből a francia alkotmány módosításával kapcsolatban, hogy a kormány felhatalmazást kért a parlamenttől Pétain marsall számára, hogy ez saját felelősségére hirdesse ki a francia állam alapvető törvényeit.

Az új alkotmány az állami szuverenitásnak és a kormány függetlenségének az oligarchiával szemben való visszaállítását célozza. A kormány minden lehetőleg megtesz

a tekintélynek és a szabadság tiszteletének összhangba hozatalára. Szakítva a visszaélésekkel és az elavult módszerrel, a kormány újja fogja szervezni az ország közigazgatását. A költségeket csökkenteni fogják és támogatni fogják az ifjúság nemzeti nevelését, a családot és a születésszámának emelésére fognak törekedni.

A korporációs rendszer megszervezése az egyenlőségen felépülő társadalmi élet

alapját teremti meg. Minden francia polgár arra a helyre kerül, ahol a leghasznosabb módon érvényesítheti képességeit.

Vichy, július 13. (Rador.) A Havas-ügy nökség jelentése szerint az alkotmánymódosítással kapcsolatban beterveztett és a nemzetgyűlés által elfogadott javaslat szövege a következő:

„Egyetlen szakasz: A nemzetgyűlés a köztársaság kormányának Pétain marsall miniszterelnök tekintélyének szavatossága mellett teljhatalmat ad arra, hogy kihirdesse egy, vagy több döntés alakjában a francia állam új alkotmányát. Ennek az alkotmánynak biztosítania kell a munka a család és a haza jogait. Az alkotmányt az általa felállított nemzetgyűlés fogja jóváhagyni.”

Vichy, július 12. (Rador.) A DNB iroda jelentése szerint Pétain francia miniszterelnök csütörtökön este rádióbeszédet mondott. Hangoztatta beszédében, hogy a nemzetgyűlés teljhatalommal ruházta fel és ez lehetővé teszi, hogy teljesen új alapokra helyezze az ország életét. Anglia magartatásáról kijelentette, hogy az angol hajóhad támadását semmivel sem lehet igazolni. Anglia tegnap elhagyta, most pedig már meg is támada Franciaországot — mondta.

A továbbiakban ismertette az ország új politikai szerkezetét. Mostantól kezdve tiszteket miniszter vezeti az államügyeket, mellettük állnak a vezértitkárok. Közölte, hogy a francia kormány a megszállott területre szándékszik áthelyezni székhelyét és ezért kérdést intézett a német kormányhoz, vajjon át tudja-e adni erre a célra Versaillest.

A francia rádió a beszéd után közölte, hogy az új kormány első alaptörvényeként kimondják, hogy Pétain marsall a nemzet főnöke. Ő gyakorolja a törvényhozó hatalmat. A kamara és szenátus egyelőre még megmarad, de csak Pétain hívhatja össze azokat.

Genf, július 12. (Rador.) A DNB ügynökség jelenti: Vichyből jelentik, hogy politikai körök szerint a hét végére a Pétain kormány átalakítása várható.

A magánalkalmazottakat továbbra is megilleti a szabadságidő. Egyes vállalatok és cégek, arra való hivatkozással, hogy a köztisztviselők ezidei szabadságát felfüggesztették, nem voltak hajlandók alkalmazottaink a törvényes szabadságidejét kiadni. Az ügyben a Munkakamara elnöksége kijelentette, hogy a minisztertanács ezirányú rendelkezése csak az állami és általában a köztisztviselőkre vonatkozik, ez a rendelkezés azonban egyáltalán nem érinti a magánalkalmazottak részére törvényesen megállapított szabadságidőt, amelyet nem lehet megtagadni a törvényes következmények nélkül.

Felfüggesztették Temesváron az elsőtétítési rendeletet. Temesvárról jelentik: A városháza mellett működő MONT-hivatal újabb rendeletet adott ki, amelyben felfüggeszti a múlt héten elrendelt éjszakai elsőtétítésre vonatkozó rendeleteit. A légvédelmi hivatal megállapította, hogy a polgárok nagy része eleget tett a rendelkezéseknek. Ezek használatára azonban csak a előírásainak és Temesvár éjszakai elsőtétítése szükség esetén kielégítőnek bizonyul. Ajánlatos tehát, ha a község továbbra is készenlétben tartja a kék égőket, illetve az ablakokra alkalmazható függönyöket, vagy sötét papírtáblákat, amelyek a légvédelmi előírásoknak megfelelnek. Ezek használatára azonban csak a légvédelmi hivatal újabb rendelete alapján kerülhet majd sor, ha erre szükség mutatkozik.

HIREK

— ÖFELSÉGE RENDELETTORVÉNYT

IRT ALA A MINISZTERIUMOK KÖLTSÉGVETÉSENEK CSÖKKENTÉSÉRŐL. Bucurestiből jelentik: A Curenul szerint Öfelsége II. Károly király rendelettörvény irt alá, mely az 1940-41. állami költségvetésnek az egyes minisztériumok keretén belül feltüntetett kiadási tételét 10 százalékkal leszállítja. Kivételt képeznek: 1. A köztisztviselői fizetések. 2. Nyugdíjak. 3. Általában a személyi kiadások. 4. Az állami tartozások törlesztési részletei és kamatai. 5. A minisztériumok által beföldi pénztárazatokból felvett kölcsönösszegek. 6. Az emberek és állatok élelmezésére és orvosi kezelésére felvett összegek. 7. A hadfelszerelés. A törvényrendelet indoklása rámutat arra, hogy Beszarabiának és Bukovina egy részének elfoglalása folytán az állami bevétel érzékeny módon fog csökkenni és ezzel szemben az elmenekült állami tisztviselők és nyugdíjasok illetményeit tovább kell folyósítani. Másrészt a hadsereg mozgósítása és az összes európai államokban lejárvó események hátrányosan befolyásolják az ország gazdasági, pénzügyi, ipari és kereskedelmi tevékenységét. Ezek a tények — hangoztatja az indoklás — nem maradhatnak következmények nélkül és a kincstári bevétel károsan fogják befolyásolni. Így előzetes intézkedésre volt szükség, hogy a csökkenő bevétel és a kiadások közötti egyensúlyt helyreállítsák.

Nincs vállalkozási kedv Nagybanán. Nagybanánról jelentik: A nagybanányi városkészen ki volt tűzve a kismalom bérbeadására, több malomfelszerelési tárgy eladására, valamint a téglaterület bérbeadására a versenytárgyalás. Azonban, úgy látszik, hogy a bányavárosban ezekhez nem igen van vállalkozóknak kedve, úgyhogy a versenytárgyalást jelentkezők hiányában el kellett halasztani július 22-re.

Uj hivatalos órák az állami hatóságoknál. Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség közödmására hozza, hogy a július 11-én kelt 1721. számú minisztertanácsi naplóval július 12-étől kezdődően újabb megváltoztatják az állami hatóságok szolgálati óra-beosztását. Hétfő 9.30—13.30, szerdán, csütörtökön és szombaton 7.30—13.30, kedden és pénteken 7.30—13.30 délután pedig 16.30—19.30 órák között van hivatalos szolgálat. A külön alkalmányú és különleges testületek (constituente si speciale) óra-beosztása érvényben marad a törvényekben és a különleges szervezeti szabályzatokban megállapított időbeosztás szerint.

A hadsereg részére vasárnap is szabad árut kiszolgáltatni. Szatmárról jelentik: Erdékes elvi jelentőségű ügyben ítélték el a szatmári törvényszék, mint fellebbezési fórum. Fischer Jenő nagybanány kereskedőt a munkabírósa 50 lej pénzbüntetésre ítélte, mert — egy rendőr feljelentése szerint — 20 liter petróleumot adott ki üzletéből egy őrmesternek a hadsereg részére egy vasárnapon, amikor tehát munkaszünet van. Simon Ignác szatmári ügyvéd erkölcsi okok miatt megfellebbezte az ítéletet és arra való hivatkozással, hogy a kereskedő csak kötelességét teljesítette, az elsőfokú ítélet megsemmisítését kérte. Beadványához csatolta az őrmester nyilatkozatát, amely szerint Fischer vonakodott megszegni a vasárnapi munkaszüneti törvényt, de ő kényszerítette, miután a petróleumra a zónában levő hadseregnek volt szüksége. A bíróság elfogadta Fischer védőjének érveléseit és a kereskedőt felmentette. Az ítélet indoklása kimondja, hogy a hadsereg érdekei előbbre valók, mint a békeidőkre alkalmazott kihágási törvények. Fischer Jenő helyesen járt el, nem tett egyebet, minthogy kötelességét teljesítette.

Bădiceanu Gheorghe, a nagybanányi állami aranybányák igazgatója. Tudósítónk jelenti: Ismeretes, hogy az autonómiával rendelkező állam aranybányák igazgatóságát feloszlatták és annak helyét az állami aranybányák részvénytársasága vette át, mint magántársulat, azonban a részvénytöbbségek az állam birtokában maradtak. Az új részvénytársaság eddig már rendezte a tisztviselők fizetési osztályozását, míg most a vezérigazgatóság kinevezte a nagybanányi aranybányák vezetőit. A nagybanányi aranybányák igazgatója Bădiceanu Gheorghe mérnök, eddigi aligazgató lett, míg adminisztrációs igazgató Bădiceanuval egyenlő rangban Sucui Stefan bányakincstári pénzügyi előadó lett, aki hosszabb ideig volt a bukaresti vezérigazgatóságnál is fontos szolgálatban. Nagybanányán aligazgatóvá léptették elő Popa Ilie eddigi verespataki bányinspektort. Maron Ioan eddigi igazgatót a vezérigazgatósághoz rendelték be.

Fegyvereket találtak egy temesvári kútbán. Temesvárról jelentik: A városkészen mérnöki hivatala elrendelte a Dóm-téren lévő nyilvános artézi kut vizgyűjtőmedencéjének kitisztítását. Tegnap a munkások kiszivattyúzták a medence vizét és nagy meglepetésükre annak alján egy Steyer-revolvert, több más gyártmányú ócska pisztolyt és egy puszkázavart találtak. A fegyverek valamilyen már használatlan állapotban voltak. A rendőrség vizsgálatot indított az ügyben, mert véleménye szerint a fegyvereket a hatóságok által üldözött bűnözők dobhatták a kutba, hogy veszedelmes területtől megszabadulhassanak. Valószínű, hogy a revolverek valamelyik ártalmatlanná tett betörőbanda tagjainak tulajdonában voltak.

Az uccán akarta megölni feleségét egy részeg hordár. Temesvárról jelentik: Melija Rusanda temesvári hordár tegnap este az egyik józsefvárosi korcsmában lerészegedett és hazafelé ment az uccán találkozó feleségével, aki éppen keresésére indult. A részeg ember hirtelen dühében kést rántott, hangosan kiáltani kezdett, hogy megölni feleségét, majd a félelmében menekülő asszony után vette magát. A járókelők az asszony segítségére siettek és földre teperték a részeg embert. Rusandát előállították a rendőrségre, ahol életveszélyes fenyegetés és közbizonyra okozás címén eljárását indították ellene.

Meggyilkolt két asszonyt a megszökött örült. Ploestiből jelentik: A prahovamegyei Bercani községben borzalmas vérengzést hajtott végre Toma Panait elmebajos kisgazda. Az idegbeteg embert néhány hónappal ezelőtt Bucuresti idegklinikájára szállították ahol betegsége annyira elhatalmasodott, hogy az utóbbi napokban örvényben kezdett. Tegnapelőtt egy őrizetlen pillanatban megszökött az elmeegógyintézetből és elindult hazafelé. Utközben egy élesre fent baltát szerzett és azzal tért haza. Szerencsétlen sorsa szembe hozta az örülttel Anica Dumitru és Marie Spiridon községi asszonyokat, akik az ismerős gazda egészségi állapotát iránt érdeklődtek. Az örült kérdésekre értelmes feleleteket adott, egyszerre azonban reakta támadt és az éles baltával addig vágdozta őket, amíg mindkettőjük meghalt, azután kezében a véres baltával elmenekült.

Fejéred községben 9 ember lett a pusztító árvíz haláláldozata. A kolozsvári városát legutóbb végigpusztító árvíz a környéken is nagy károkat okozott. Így Alsósuzuk községben és környékén volt igen jelentős kár. A felhőszakadás a legnagyobb pusztítást a közeli Fejéred községben okozta, ahol 9 emberélet is áldozatul esett. A falu egész termése elpusztult és számos háziállatot sodortak magukkal a hullámok. Az anyagi kár több millióra rug, hozzávetőleges becslések szerint is. Kolozsváron és a megyében a kár összesen mintegy tízmillió lej. Újabb jelentések szerint Fejéred községben az árvíz következtében 18 ház rombadott, számos községi hídát pedig elsodort az ár. Az ár 25 személyt ragadott el, akik közül 9 a vízbe fulladt, míg 16 embert sikerült megmenteni. Manole Enescu ezredes, Kolozsmegye prefektusa gyorssegélyként 40.000 lejt és számos élelmiszer-csomagot küldött ki a helyszínre. Ugyanakkor megszervezték a segítő és mentőszolgálatot, a kolozsmegyei erdőigazgatóság pedig haladéktalanul nekilátott, hogy az elsodort hidak helyreállításához szükséges faanyag rendelkezésére álljon. A segélyakciót dr. Traian Simon főszolgabíró vezetésével, a megyefőnök irányítása mellett külön bizottság végzi.

A katonai fegyvergyakorlatra behívott tisztviselőnek, munkásnak ugyanaz az illetmény jár, mint a mozgósítottaknak. Bucurestiből jelentik: A katonai fegyvergyakorlatra történő behívásokkal kapcsolatosan tudvalevőleg a felsőbb hatóságok különböző rendeleteket adtak ki, amelyek szabályozták a kereskedelmi és ipari vállalatok alkalmazottainak, tisztviselőinek és munkásainak illetményeit, illetve ezeknek az illetmény folyósításoknak mérvén és keretét a katonai gyakorlat időtartamára. Minthogy ezek a rendelkezések kifejezetten csak a fegyvergyakorlat esetére vonatkoztak, az érdekeltektől vállalatok körében a mozgósítás elrendelése után felvetődött a kérdés, hogy a továbbiakra nézve milyen eljárás követendő ebben a kérdésben, minthogy a fegyvergyakorlat (koncentráció) helyébe a mozgósítás (mobilizáció) lépett. Az érdekeltektől az illetékes hatóságokhoz fordultak felvilágosításért. Amint J. Wagnertől, az UGR kolozsvári körzetének titkárától értesülünk, az Ugirhoz most hivatalos helyről az az értesítés érkezett, hogy a fegyvergyakorlatra behívottak, illetve mozgósítottak járandóságai tekintetében továbbra is ugyanazok a felsőbb rendelkezések maradnak érvényben, mint amelyek a koncentrációra vonatkoztak. Vagyis a munka adóknak ugyanolyan mértékben és keretben között kell teljesíteniük mozgósított alkalmazottakkal szemben tisztviselők, munkások stb.) illetmény-folyósítási kötelezettségeiket, ahogyan azt a koncentrációval kapcsolatos rendelkezések szabályozták.

Vasúti forgalmi korlátozások az árvíz miatt. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága közödmására hozza, hogy a megrongált vasútvonalakon a helyzet a következőképpen alakult: Születel a teherforgalom, de a személyszállító vonatok átszállással közlekednek az Apahida—Dés vonalon, ahol Apahida—Alsósuzuk között a vasútvonal víz alatt áll. Teljesen születel mindennemű forgalom Vitanesti—Cucueti között, amely még május 19-e óta el van borítva és az Ocolisel—Abrudbánya vonalon, amely július elseje óta van víz alatt. Az összes többi vonalon a forgalom szabad.

Az üzemvezetők a munkatörvény szempontjából magántisztviselők. Bucurestiből jelentik: A munkügyi minisztérium június 13-án kelt 9157. számú rendelete végleg tisztázza az üzemvezetők, illetve műhelymesterek jogi helyzetét a munkaszervezők és a munkatörvény egyéb intézkedései szempontjából. A rendelet kimondja, hogy az üzemvezetők tisztviselt betöltő mesterek, továbbá munkacsoporthoz tartozó munkaszervezőkéről szóló törvény negyedik fejezete értelmében magántisztviselőnek tekintendők és így a vonatkozó törvény jogai rájuk is vonatkoznak.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lej. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

Hetvenezer lej készpénzt és értékes ruhaneműt loptak el egy kolozsvári nyugdíjastól. Vakmerő betöréses lopás foglalkoztatta a kolozsvári rendőrséget. Tegnap este vakmerő tettesek betörték Osváth Vilmos, Poetas uccában lakó nyugdíjas házszobájába, ahonnan, — a család távollétében —, 70 ezer lej készpénzt és nagyértékű ruhaneműt vittek el. A központi rendőrség, illetve az ügyeletes rendőrtiszt még az éjszaka folyamán erőteljes nyomozást folytatott le a veszedelmes betörő kézrekerítés érdekében.

Házasság. Léb Baba Cluj és Klein Miklós Timisoara szívesen látják rokonaikat, jóbarátait és ismerőseit f. hó 16-án, kedden déli 1 órakor Clujban a Paris ucai nagytemplom udvarán tartandó esküvőjükön.

Három és félszázalékkal drágult az élet egy hónap alatt. Csütörtökön délelőtt szállt ki a kolozsvári piacokra a munkügyi vezér-felügyelőség mellett működő vegyesbizottság, hogy megállapítsa a július havi árindexet. A bizottság jegyzőkönyvbe vette a közszükségleti cikkek árait és ennek alapján megállapította, hogy a júliusi árindex száma 2420.85 volt, ez a szám három és félszázalékkal magasabb, mint az előző hónapban megállapítottak. Ez annyit jelent, hogy egy hónap alatt Kolozsváron három és félszázalékkal drágult a megélhetés. Különösen feltűnő emelkedés mutatkozik az elsőrendű élelmickekkel. A tej ára egy hónap alatt 7 lejről 10 lejre, a burgonya ára pedig 6 lejről 10 lejre emelkedett.

Közönménylívánítás. Mindazoknak, akik férjem, illetve édesapám elhunytá alkalmával fájdalmonkat enyhíteni igyekeztünk, ezúton mondunk köszönetet. Farkas Ferencné és gyermekei, Lucius.

Véres verekedés a temesvári strandon. Temesvárról jelentik: a városi strand bejárata előtt Pojár István munkás megleste régi haragosát, Horváth Lajos asztalos és arcán, valamint mellén több kézzsúrulást ejtett. Horváth vértől boritva, eszméletlenül esett össze és a mentők kórházba szállították. A rendőrség vizsgálatot indított az ügyben és előállította Horváth támadóját.

Sorozatos visszaéléseket lepleztek le az aradi pénzügyigazgatóságon. Temesvárról jelentik: Tatu Vasile tartományi pénzügyi vezérfelügyelő a beérkezett bizalmas jelentések alapján kiszállt az aradi pénzügyigazgatóságra, ahol személyesen tartott rovan-csolást. A vizsgálat során kiderült, hogy a pénzügyigazgatóság több tisztviselője súlyos visszaéléseket követett el a letéti jegyek körül. Tatu vezérfelügyelő a helyszíni vizsgálat befejezésével az ott talált hivatalos iratokat és hamisítványokat magával hozta Temesvárra, ahol a vezérfelügyelőség főtisztviselői folytatták a további vizsgálatot. Kiderült, hogy az aradi pénzügyigazgatóság három tisztviselője sorozatosan meghamisította a letéti jegyeket és ezáltal jogtalan anyagi előnyökhöz jutottak, az állam és a letétesek kárára. A vizsgálat eredményéről hatalmas iratcsomó készült, amit tegnap átadtak az ügyészségnek. A gyanúsítottak neveit egyelőre a vezérfelügyelőség nem közli a nyilvánossággal, mert párhuzamosan tovább folyik a vizsgálat más irányú visszaélések leplezésére is.

Kiegészítették a magyarországi második zsidótörvény végrehajtási utasítását. Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda szerint az ugynevezett második zsidótörvény végrehajtását új rendelkezésekkel egészítették ki. Eszerint az ingatlan már a jövő gazdasági évben átvehető, ha az átjuttatási kötelezettségről rendelkező végzés a hatóságok a jövő év július 1-ig a földbirtokokra és szeptember 15-ig a szőlő és gyümölcsbirtokokra vonatkozóan a címzettnek postára adták. A kiegészítő rendelkezés legfontosabb része arról intézkedik, hogy az eddigi tulajdonos köteles az átengedési végzés kézhezvételétől egészen az új tulajdonosoknak való átadásáig az összes felmerülő szükséges gazdasági munkákat a leggonoszabban elvégezni, ha nem, a mulasztás által okozott kár összegét levonják a vételárból.

Két falusi leányt sujtott halálra a vihar. Nagyváradról jelentik: A legutóbbi hatalmas vihar két áldozatot követelt Bihar megyében. A felkéri mezőn dolgozó Mascas Maria és Badios Florita 16 éves leányok a vihar elől egy fa alá menekültek, a villám belesapott a fába és mindkét leány halálra sujtotta.

Tűzvesz pusztított a DANUBIANA CUKORGYÁRBAN. Bucurestiből jelentik: Romanban tegnap este 11.30 órakor hatalmas tűz keletkezett a Danubiana cukorgyárban. A tűz az épületekben 3 millió kárt, gépekben 8 millió, elsőrendű nyersanyagokban pedig további 4 millió lej kárt okozott.

Halálos baleset áldozata lett a volt szakadati jegyző. Nagyváradról jelentik: Tegnap községben lévő kisbirtokán, mezei munka közben súlyos baleset érte Kállai József, volt szakadati jegyzőt. Lovai elragadták és Kállai olyan sebüléseket szenvedett, melyekbe néhány óra múlva belehalt. Az elhunyt igen érdemes munkása volt a községi közigazgatásnak, melyben már 35 év óta dolgozott. Legutóbb Szakadati községnek volt főjegyzője, honnan a régi királyságha helyezték át, de törődött voltára való hivatkozással, az áthelyezést nem tudta elfogadni. Így vonult vissza régi kis birtokára, Telegdre, ahol most a halálos szerencsétlenség érte. Az elhunyt érdemes községi tisztviselő 59 éves volt, temetése kedden este 7 órakor volt Telegd községben, a római katolikus egyház szertartása szerint.

Sirkőavatás. Pál Miklósné sirkőavatása folyó hó 14-én, vasárnap déli 12 órakor lesz az új orth. zsidótemetőben, melyről rokonokat és ismerőseket ezúton értesítik Pál Miklós és gyermekei.

A Dunába fullt egy vámenelő. Turnu-Severinből jelentik: George Dragici vámenelő, valamint Tasciuc vámszedő motorcsónakkal utjukat végezték a Dunán és egyik hídán kikötni igyekeztek, amikor hibás vezetés közben mindketten a vízbe zuhantak. Dragici jó úszó volt és azonnal a part felé igyekezett. Itt meglátta egy határőri katonát, aki segítséget akart nyújtani neki és gallérlánál fogva akarta a vízből kiemelni. Eközben elvesztette egyensúlyát és 6 maga is a vízbe zuhant. A katonát nem tudott uszni, göröcsösen belekapaszkodott tehát a fáradt Dragicibe, aki a nagy terheléssel nem tudott uszni. Mindketten aláüledtek és mielőtt segítséget kaptak volna, mindketten a vízbe fulladtak. Tasciuc vámszedő szerencsésen partra ért.

A vonat elé vetette magát az életunt fiatalember. Constanțából jelentik: Tegnap este a Bucuresti—Constanța közötti vasútvonalon levő Cimetti hídnál a vonat alá vetette magát Puzorinchi Teleciu, a közeli Doclop községbeli fiatalember. A vonat kerekai mindkét lábát lementszék. A gázolás után az életunt fiatalember még 20 percig életben volt, de kórházba szállítás közben, a nagy vérvesztés következtében, meghalt. Az illetékes hatóságok megadták az engedélyt az öngyilkos eltemetésére.

Nagy károkat okozott az árvíz Bulgáriában. Szófiából jelentik: A hatalmas esőzések áradásokat és károkat okoztak. Turnova városában 300 ház elpusztult. Hasonlóképpen nagy károkat okozott az árvíz Vidinben.

Nagyban árusító kereskedőre nem vonatkozik az árak feltüntetése kötelezettsége. Az Aquilla részvénytársaság kolozsvári cég szilágysomlyői fiókját az üzkereskedelmi ügyekben illetékes bíróság öt ezer lej pénzbüntetésre ítélte, mert az ellenőrző közegek jelentése szerint az árucikkeken nem voltak feltüntetve az árak. A zilahai törvényszék felmentette a céget és törölte a bíróságot, azzal az indokkal, hogy az Aquilla kicsinyben nem árusít, a nagyban kereskedőkre pedig az árak megjelölésének kötelezettsége nem vonatkozik. Az állam zilahai ügyvédje fellebbezett az ítélet ellen a nagyváradi ítélőtábla felé, minthogy azonban az Aquilla nem jelent meg, a fellebbezési tárgyalást el kellett halasztani.

Bizalm

A berlin

Bizalm

Bucuresti tudóitja a „Hogyan látni Európát” ren gyűlésekről

A Ribben gróf Csáki adott közle volt, semmi gyűlések a nyekről. Itt iül azonos gyya tekint nyo, hogy vői között t egyébként e nyomán, am sárnap foly és Németor ben.

Bizonyos talán joggal tént egyéb, met-olasz el időszerű déi ben. Miután tosságuak, a vevő három tő, hogy M tatkoztak, a az összes tö gazdasági r

A tengely ban semmily meretes, ho ban a meg óhajta és o a természeté déken. Vala lamely délke benső kapcs trakariorozá tik ezen cé feltételezni, bárati kapcs mák és új ze senek, minth szu tartamu Németország teremtését k szében. A ne ként az utó tatta ezeket

Ami Fran leti — folyta gos, hogy ne volt: Francia nek szélén, n állani. Hang szág és Német harchban a fe kell vonni er helyzetből E között nem szági politika dekiódséssel hogy a nemz tali cikk és demokraták, próbálnak a rendszert fel tekintély elve

Ciano gróf széléseinek Olaszország h hogy a végsők íria ellen. Ez a járók és a légi re, már meg

Oroszország akcióra készül Anglia ellen a Közel-Keleten?

A berlini sajtó szerint Németország tartós rendet és nem újabb zavarokat akar Dél-Kelet-Európában

Bizalmatlanok a tengelyállamok Franciaország belpolitikai átalakulásával szemben

Bucaresti, július 12. A Curentul berlini tudósítója az alábbi telefonjelentést küldi: „Hogyan látja Berlin és Róma Délkelet-Európa rendjét” cím alatt a müncheni tárgyalásokról.

A Ribbentrop, Ciano, gróf Telegi és gróf Csáki müncheni megbeszéléséről kiadott közlemény — mint az előrelátható volt, semmilyen részletet nem közöl a tárgyalások anyagáról és az elért eredményekről. Itteni politikai körökben körülbelül azonos a vélemény a megbeszélés tárgya tekintetében. Mindössze annyi bizonyos, hogy a müncheni értekezlet résztvevői között teljes megegyezés jött létre. Ez egyébként előrelátható volt a megbeszélés nyomán, amelyet Ribbentrop és Ciano vasárnap folytatott egymással Olaszország és Németország nagyköveteinek jelenlétében.

Mit akarnak a tengelyhatalmak

Bizonyos német körök úgy vélik, — és talán joggal — hogy Münchenben nem történt egyéb, minthogy alkalmazták a német-olasz elvi megállapodást a konkrét és időszerű délkelet-európai kérdésekkel szemben. Miután ezek a kérdések igen nagyfontosságúak, a müncheni értekezleten résztvevő három hatalom számára, feltételezhető, hogy Münchenben nem felületesen vitatkoztak, hanem a megbeszélés kiterjedt az összes történelmi, néprajzi, földrajzi és gazdasági részletekre.

A tengelyhatalmak ismert magatartásában semmilyen változás nem történt. Ismeretes, hogy a tengely Délkelet-Európában a megszállásról és megbékélésről óhajtja és olyan helyzetet, amely megfelel a természetes erőviszonyoknak ezen a vidéken. Valamegy tengely hatalomnak valamely délkelet-európai országgal való bensős kapcsolatai nemcsak, hogy nem kontraktarizozzák, hanem ellenkezőleg elősegítik ezen célok megvalósítását. Nem lehet feltételezni, hogy szoros kapcsolatok, hogy baráti kapcsolatok hamarosan új problémák és új zavarok megteremtéséhez vezetnek, minthogy a tengelyhatalmak hosszú tartalom nyugalomra törekcsenek és Németország és Olaszország új rend megteremtését kívánják Európa délkeleti részében. A német és az olasz sajtó egyébként az utóbbi időben részletesen megvitatatta ezeket a kérdéseket.

„Franciaország a szélén”

Ami Franciaország jövőbeni szerepét illeti — folytatja a telefonjelentés. — világos, hogy nem lesz többé az, ami eddig volt: Franciaország az európai eseményeknek szélén, nem pedig középpontjában fog állni. Hangsúlyozzák, hogy a Franciaország és Németország közötti évszázados harcban a fegyverek döntöttek és most le kell vonni ennek konzekvenciáit. Egyenlő helyzetéről Franciaország és Németország között nem lehet szó többé. A franciaországi politikai változásokat Berlinben érdeklődéssel regisztrálják, de hozzátesszik, hogy a nemzeti szocializmus nem behozatali cikk és hogy Franciaországban a régi demokraták, az ország tegnapi vezetői próbálnak a szabadelvűség romjain új rendszert felépíteni, amely megközelíti a tekintély elveket.

Az Anglia elleni háború

Ciano gróf berlini és müncheni megbeszéléseinek lényegét a Németország és Olaszország közötti elhatározás képezi, hogy a végsőkig folytatják a háborút Anglia ellen. Ez a háború a német tengeraltatójáról és a légi haderő tevékenységéből ítélve, már meg is kezdődött. Július elsejétől

máig több, mint 500 ezer tonna sulyu hajóteret süllyesztettek el. Az Anglia fölötti felderítő repülések olyan méreteket öltöttek, aminek nagy katonai akciók bevezetését szokták megelőzni.

A német sajtó egyébként továbbra is szenzációs okmányokat közöl a szövetségesek azon szándékával kapcsolatban, hogy kiterjesszék a háborút Délkelet-Európára. Különösképpen rámutatnak Weygand tábornok azon kívánságára, hogy preventív háborút kezdjenek a Balkánon és aláhúzzák Franciaország volt ankarai nagykövete, Massigli gyászos szerepét. A német sajtó a török kormányt teszi felelőssé, amely állandóan azt hangsúlyozza, hogy a német okmányok hamisak. A német sajtó hangja ezért Törökországgal szemben rendkívül élénk.

Aratási szabadságra küldik a magyar hadsereg jelentős részét

BUDAPEST, július 12. (Rador). Telegi gróf miniszterelnök kijelentette, hogy csütörtökön és pénteken a behívott katonák jelentős részének „aratási szabadság” adnak. Egyébként a szükséges intézkedéseket érvényben tartják. Tudatában vagyunk felelősségünknek, tudjuk mit akarunk és mit csinálunk — fejezte be nyilatkozatát Telegi Pál gróf magyar miniszterelnök.

„Amíg a tengelyhatalmak más pontokon vannak elfoglalva, a Balkánon mindennek úgy kell maradnia, ahogy van”

— írja a Telegrafo című olasz lap

Róma, július 12. (Rador). Az olasz sajtó élénken kommentálja a müncheni tárgyalásokat. A Messagero többek között a következőket írja: „Magyarország tanácskozni akart a tengelyei és koordinálni kívánta akcióit Olaszország és Németország művelve. Ezért Hitler és Ciano Telegiivel és Csákiival folytatott tanácskozásainak nagy jelentősége lesz azon befolyás következtében, amelyet a Duna medence a Balkán és a Földközi tenger eseményeinek alakulására gyakorolhat. A lap hozzáfüzi, hogy Beszarabiának és Észak-Bukovinának orosz részről történt elfoglalása után kívánatos és szükséges az összes dunai és balkáni népek érdekében, hogy semmilyen újabb konfliktus ne támadjon Európának ebben a részében. A lap végül azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy Magyarország soha nem fog olyan lépést tenni, amely valamilyen formában is az ellenség terveinek kedvezne.

A „Gazeta del Popolo” megállapítja, hogy Magyarország husz éve várja azt a politikai átalakulást, amely most van folyamatban a versaillesi építmény összeomlásával. Majd megállapítja, hogy a jelen pillanat nem alkalmas erre, tekintve, hogy a tengelyhatalmak háborút viselnek azért, hogy új Európát teremtsenek. Legalább is egyelőre a tengelyhatalmaknak politikai és gazdasági okokból egyaránt fontos érdeke, hogy a béke megőriztessék, és hogy a balkáni helyzet egyelőre változatlan maradjon.

Róma, július 12. (Rador). A Telegrafo című lap „A tengelyhatalmak és Magyarország” cím alatt hosszabb tudósítást közöl. A tengelyhatalmak — mondja a lap — háborút viselnek a régi Európa megszüntetése és az új Európa megteremtése érdekében. Amíg Olaszország és Németország a front másik részén, az Atlanti óceán és a Földközi tenger mentén vannak elfoglalva, a balkánon mindennek úgy kell maradnia, ahogy van. Különböző indokok követelték ezt, főleg gazdasági természetűek. Bármilyen változás za-

Oroszország fellép Közel-Keleten?

Az Univesul római tudósítójának telefonjelentése szerint az olasz lapok a müncheni német-olasz-magyar megbeszélésekről részletes tudósításokat közölnek, de tartózkodnak minden kommentártól. Nehéz volna Rómából olyan utbaigazításokat adni, amelyek tájékoztatónának a müncheni tárgyalások valószerű eredményeiről. A balkáni helyzettel kapcsolatban érdekes a Telegrafo című belgrádi távirata, amely szerint „valószerű, hogy Oroszország akcióba lép Törökország és Anglia ellen, mielőtt Németország és Olaszország megindítják a támadást.” Moszkvából Belgrádba érkező hírek szerint valószínűleg olyan események küszöbén állunk, amelyek bizonyítani fogják Oroszország szoros együttműködését a tengelyhatalmakal az Anglia elleni háborúban. Az ankarai orosz követ moszkvai utazását utalásnak tekintik a szovjetunió Törökországgal szembeni szándékai irányában. Moszkva azonban addig nem fog akcióba lépni Törökország ellen, amíg a tengellyel meg nem egyezik, amelynek ugyancsak jelentős érdekei vannak a Levanton. A Moszkvában uralkodó légkör után ítélve, valószínűnek látszik Oroszország akciója a Levante, különösképpen pedig a közelkeleti angol pozíciók ellen. A Tass újságíróknak a német Fehér Könyvből foglalt leleplezésekkel kapcsolatos kommentárja, Moszkvának Ciano gróf berlini utja iránti érdeklődése megerősíti Rómában azt a feltevést, hogy Oroszország a tengellyel teljes egyetértésben akar dolgozni” — fejezte be tudósítását az olasz újságíró.

kérdés először került megtárgyalásra az olasz-német együttműködés kezdetén. A müncheni tárgyalásokban az a régi barátság jutott kifejezésre, amely a tengely hatalmait Magyarországhoz fűzi. A hadviselő hatalmak, Németország és Olaszország éppoly mértékben vannak érdekelve abban, hogy megőrizve lássák a gazdasági stabilitást a dunai térségben és a béke biztonságát Délkelet-Európában, mint Magyarország. A müncheni eredmény ebben az értelemben nem csak Magyarországon, hanem az összes balkáni államokban, Németország és Olaszország két-sébevonhatatlan tekintélyének érvénye volt. Ez a garancia az összes kis nemzetek számára.

Berlin, július 12. (Rador.) A Stefani jelentti: Butler angol külügyi államtitkár szerda esti rádióbeszédét kommentálva, amelyben az angol államférfi sejtetni engedte, hogy Angliának egyetlen reménye az a lehetőség, hogy Európában, de különösen délkeleten bizonyodalmak támadhatnak, — a Deutsche Allgemeine Zeitung kijelenti, hogy ez a remények mind szerte foszlanak, miután Németország és Olaszország szilárdan el vannak szánva arra, hogy megőrizzék a békét Európában. Ebbe a nyugalmi szektorba tartozik Délkelet-Európa és Magyarország is, amelyre ugyancsak vonatkozik ez az irányvonal.

„Németország azt akarja, hogy a kelet európai problémák békés rendezése előzze meg az Anglia elleni támadást”

A „Porunca Vremii” berlini magántudósítójának telefonjelentése erről a kérdéssel a következőket mondja:

— Az Anglia elleni nagy német offenzívával kapcsolatos itteni előkészületekkel párhuzamosan élénk diplomáciai tevékenység tapasztalható. Ugy látszik, Németország azt akarja, hogy a keleti problémák békés rendezése előzze meg az Anglia elleni támadást. Jól értesült körökben azt állítják, hogy a délkeleti államok képviselőit közös megbeszélésre rövidesen Berlinbe hívják, hogy az utóbbi idők eseményei által szőnyegre került összes Balkán-problémákat elintézzék és megvizsgálják. Nem szólnak arról, hogy mikor ül össze az értekezlet és hogyan fog dolgozni. Arról sem szólnak, hogy kik vesznek részt azon és milyen tárgyalási alapot vesznek majd figyelembe.

Beteg a jugoszláv külügyminiszter

Belgrád, július 12. (Rador.) Cincár Markovics jugoszláv külügyminiszter néhány napja beteg. Allapota elég súlyos és ágyhoz köti.

MITTELHAUSER PALESZTINABA SZÖKÖTT

Izszambul, július 12. (Rador.) A Stefani jelentti, hogy Mittelhauser tábornok helyét Fougères tábornokkal töltik be.

Stockholm, július 12. (Rador.) Londoni körökben jól értesült lap jelentti, hogy Mittelhauser tábornok, a közelkeleti francia haderő főparancsnokának vezérkari főnöke Palesztinába szökött.

MEGKEZDÖDTEK AZ ANGOL-JAPÁN TÁRGYALÁSOK

Tokió, július 12. (Rador.) A Stefani jelentti: A japán külügyminiszter és az angol nagykövet újabb megkezdte tárgyalásaikat a Birmán kereszttől történő Csang-Kaj-Seknek szánt fegyverszállítás ügyében.

Tokió, július 12. (Rador.) A Domej távirati iroda jelentti: A Holland-Indiával való diplomáciai kapcsolat megteremtése érdekében a japán kormány meghatalmazott minisztert küld Batáviába.

AZ ANGOL HELYETTES PÉNZÜGYMINISZTER AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBA UTAZOTT

Newyork, július 12. (Rador.) Sir Frederick Philip helyettes angol pénzügyminiszter utban az Egyesült Államok felé, ahol tárgyalásokat fog folytatni Morgenthau kincstári államtitkárval. Az amerikai lapok értesülése szerint Sir Philip az angol font árfolyamának fenntartásáról és az angol-francia-amerikai hármas valutaegyezmény átvizsgálásáról fog tárgyalni, amelyről Franciaország ismeretesen kívált.

— Agyonsújtotta a villám. Szatmárról jelentik: Muresan Florea 19 éves erdősádoi leány édesanyja társaságában szénát gyűjtött a község határában. Hirtelen vihar keletkezett, amelyet sűrű villámcsapások kísértek. Az egyik villám a nők közé csapott és a fiatal leányt halálra sújtotta.

LEBOVICS JOSKELE

Irtá: RÓDA RÓDA

Maga még nem tudja, ki az a Lebovics Joskele? Pedig híres ember az. Hét vármegyének ő a tanácsadója. Mikor valaki már úgy állt, hogy se ki, se be, akkor felkereste Joskelet; ez két percig gondolkodott, aztán azt mondta: így, úgy, ezt tegye.

Élt Nyitrán egy öregebb asszony, akit Polláknának hívtak. Perele Polláknak. Az ura meghalt. Hét gyereke maradt, egyik kisebb, mint a másik és a hét gyerekszáj hiába tátogott kenyér után.

Az asszony összeszedi a bátorságát és elmege Joskeléhez.

— Joskele — mondja — miből éljek én? Nekem nincsen semmim se, nem is értek semmihez se és nem is tudok semmit. De van hét éhes gyermekem és egy nagy bánatom övelük.

Joskele megráncolta a homlokát:

— Egy nagyon nehéz eset ez.

Töprengett és töprengett, aztán megragygott az arca és végül diadalmasan felkiáltott:

— Hát te élni fogsz az emberek butaságából. Legyél egy doktornő.

— De Joskele! Talán csak — ments Isten — nem ment el az esze magának? Mi az, hogy én legyek egy doktornő?

Joskele csak bólogtatott, csak hunyorgatott a szemével, aztán kézenfogta Polláknét és kivezette a kertbe.

— Perele lelkem — mondja neki — látod itt ezt a füvet? Nahát ez egy csodafű. Ebből fogsz te teát főzni és meggyógyítod a betegeket. Adok neked belőle egy marékra valót és fordítsd azt a hasznodra. No most menj és légy okos.

— De Joskele és ha ebből a kevésből kifogyok?

Joskele most már heveskedett:

— Akkor majd sziveskedel kimenni a kertbe és tépsz majd más füvet magadnak.

Pollákné doktor lett. Meg sem várta, hogy hívják valahova; ha hallotta, hogy egy asszonyt a községy gyöttri, felkereste és teát főzött neki. És ha egy másik asszonyról azt hallotta, hogy láza van, hát elment ahhoz is és neki is teát főzött. Akár lábizzadásról, akár szemszűnyeléstől panaszkodott valaki, Pollákné egyformán és rendületlenül a teájával itatta.

Négy héttel ezután felkereste Polláknét egy vadidegen és így szólt hozzá:

— Hallja, Pollákné, az én Julim szegény gyerekágyba fekszik és úgy kinlódik, hogy minden vadon erdőnek legyen mondván. Ugyan menj hozzá kedves jó Pollákné és adjon neki a maga híres teájából.

Pollákné ezek után az első sikerek után taktikát változtatott s ezután már csak hívásra kereste fel a betegeket.

És mindenütt rendületlenül a teáját főzte.

Az orvosok természetesen irigyelték a sikerei miatt és üldözték, Polláknénak ennélfogva seholsem volt maradása. Tizenhárom esztendő alatt huszonnyolcszor költözött. Már a huszonnyolcadik faluban lakott. A gyermekei felnőttek, a lányait férjhez adta, a pénzét interesre és beteget már csak úgy látogatott meg, ha kocsit küldtek érte. A tea gyógyító erejét ráolvassal fokozta. Három varázsigt tudott. Egyet fiatalasszonynak, a beteg lábak ellen, egyet általában öregasszonyok részére és egyet nagyon öreg asszonyoknak, akik cukorban szenvedtek.

Joskele megöregedett és egy napon így szólt a gyerekeihez:

— Tudjátok-e gyerekek, mire volna gusz tusom? Egy szép, nagy potykára, jó zsiros pólis mártásban.

Este potyka gözölgött nagy tálban az asztalon. Joskele előbb a szörnyeteg fejét, aztán a mellét vágta le magának és ahogy evett és kéjelgett és dicsérte a jó fiasot, hát egyszerre csak magasra vetette a két karját, kimeresztette a két szemét és úgy elküült, hogy a pontynál is kékebb lett.

És hörgött és hörgött a szörnyű szalkától, amely a torkán megakadt.

— Az istenért, az istenért, apuska! — kiáltották kétségbeestten a lányok.

A fiuk ezt ordították:

— Orvost! Orvost! Orvosért szaladjatok.

A mama rájuk süvitett.

— Mi az, hogy orvost? Mit tudhat itt egy orvos? Fogassatok a kocsiba, de szaporán és hozzátok el Polláknét.

Joskele feküdt a diványon és nem hallott semmit sem és nem is tudott semmiről sem, csak hörgött és úgy zihált, mint a fujtató. Lassan mult el egy nehéz félóra, életében a legnehezebb talán.

Egyszerre megnyit az ajtó és ugyan ki turódott be rajta? Hát a Pollákné, suhogó selyemben, nagy aranyláncal. Amióta doktorkodott, még most látszott ilyen zavartnak és bátoratlannak.

— Joskele feltekintett. A szemével szinte elnyerte az asszonyt és látszott rajta,

hogy megfeszített erővel az emlékeit kotorásza.

Egyszerre megvilágosodott. Kőhögött és prűskölt és törte a szót:

— Hiszen ez... hiszen... ez a Perele Pollák, akinek én tizenhárom évvel ez előtt...

Pollákné nagyon, nagyon haikan és bizonytalan hangon nyugtatta:

— Joskele, drága, én... én fogok főzni teát magának.

— Perele! Mit fogsz főzni énnekem? Teát? Te? Énnekem!

És Joskele harsogva fölvetett. És krakogott és prűskölt és köpködött és nagy öködvében ide-oda tekergőzött. És a szalka a torkából kifordult.

— Nu — szólt sértődötten Pollákné — az első korty teáig még várhatott volna, Joskele drága.

SZÍNHÁZ · FILM · MŰVÉSZET

Lovasparádé

Szilágyi László és Beck Miklós a Pozsonyi lakodalom és sok más nagyszerű operett szerzői Lovasparádé című legújabb katoná-operettjükkel is kivételes sikereket értek el. A kacagtató humorral átszőtt, mulatságos és mindvégig ötletes cselekmény, siáger-számokká vált, fűlbemészó melódiája, pattozó zene, és pompásan pergő előadás a Lovasparádé, amely magasan felülemelkedik a mai operettek és gondatlan jókedvű szórakozást nyújt.

A szép rendezés, lendületes, jókedvű előadás keretében, amelyet számtalan kiténő ének és táncszám tesz változatosá nagyszerűen illeszkedik bele a Marlene and Iwan tánckettes igazi világvárosi nivót jelentő fellépése.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szombat délután 5: Finom család. (Fényes Alice és Kovács György fellépésével. Olcsó helyárakkal.)

Szombat este fél 9: Lovasparádé. (Rendes bérlet 40.)

Vasárnap délután 3: Handabanda. (Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap délután 6: Pezsgős vacsora.

Vasárnap este fél 9: Lovasparádé.

Hétfő fél 9: Olcsó helyárak esti előadás! Mandragora. (Az óriási sikerű Machiavelli-Vaszary zenés vígjáték, közkívánatra.)

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Premierfilm! A Vöröstenger titka. Rendezte: J. Kessel, a Mayerling rendezője. Rendkívül izgalmas kalandfilm, melynek cselekménye a Vöröstengeren, Abessziniában és Arábia ismeretlen területén, kémek, rabzolgakereskedők, gyöngyhálószok és csempészek között játszódik le. Főszereplő: Harry Baur. A film előtt: Uj háborus világhíradó.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Négy dupla műsor: I. Alkatraz foglyai. Nagy Metro-film. Fősz.: Rita Johnson, Tom Neal. Kezdet: 3.10, 6.10, 9.15 órákor. II. Felejthetetlen vigoperett! Nelson Eddy, Eleonor Power és Hajmássy Ilona együttes filmje: Rosalie. Kezdet: 4.30, 7.30. Tekintettel a 11 órai zárórarendeletrre, az utolsó dupla műsoros előadás 7.30-kor kezdődik.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Csak pár napig: 1. A hazátlanok. A leg-szebb francia film, rendezte Duvivier. Fősz.: Edwige Feuillere, a legszebb francia színésznő. 2. A patkány. Izgalmas apacafilm Adolf Wohlbrück-vel. Uj háborus híradók.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Az idény legnagyobb sikere: Broadway pac-sirtája. Jeanette Macdonald, a newyorki Metropolitan opera tagjának legszebb filmje, tele zenével és énekszámokkal. Főszerepben: Lew Aires. Műsoron kívül a legújabb UFA híradó. Előadások kezdete: 3.15, 5.15, 7.15, 9.30.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Szenzációs dupla műsor: 1. Kisasszony az édesanyám. Nagyszerű vígjáték, főszerepben: Danielle Darrieux. 2. A száműzött. Izgalmas kalandfilm, főszerepben: Freddie Bartholomew, Warner Baxter. Műsoron kívül a legújabb UFA híradó híradó. Előadások kezdete: 3, 6, 9 órákor. Minden előadás keretében bemutatásra kerül két film és a legújabb UFA híradó.

A RIO MOZGÓ MŰSORA:

Szenzációs dupla műsor: 1. A sors szeszélyei. Társadalmi dráma. Fősz.: Errol Flynn, Olivia de Havilland és Walter Connoly. 2. A banditák harca. Izgalmas cow-boy film. Fősz.: Dick Foran és Patricia Walthall. 3. Legújabb háborus híradó. Este 9 órától mindkét filmet vetítjük.

A hadsereg felszerelése érdekében

A hadseregnek sok pénzre van szüksége. Jegyeztek tehát hadsereg-felszerelési pénztárjegyeket (bonokat), amelyek minden nap a hivatalos órák alatt a nagybankoknál, valamint a pénzügyigazgatásnál jegyezhetők, ahol az ehhez szükséges űrlapok (blanketták) is kaphatók.

Ezek a kötvények a legkedvezőbb feltételű állampapírok, mivel 4,5 százalékkal kamatoznak. Jegyezhető három, vagy öt éves lejáratu bon, ahogyan a jegyzőfél akarja. Hat hónap múlva az állam a jegyzett összeg egyötödét (husz százalékat) visszafizeti, míg a három, vagy öt éves határidő lejárat után az egész összeget.

Hat hónap múlva az esedékes 20 százalékos részlettel és a szelvény összegével adó fizethető az államnak, tartománynak, vagy a községnek.

Akinek a lejárat előtt pénzre van szüksége, a Banca Națională-tól a név-érték 70 százaléknak megfelelő lombardkölcsönt kaphat bonjaira, ugyanígyen kamat mellett.

Minden román állampolgár, aki az ország érdekét szíven viseli, köteles pénzével elősegíteni a hadsereg felszerelését.

Cluj megye prefektusa
MANOLE ENESCU ezredes

Cégbejegyzések

A temestartományi cégbejegyzési bizottság a következő új cégbejegyzéseket hagyta jóvá: Regula I. Nicolae, Temesvár, gyarmat-áru, csemege és élelmiszerkereskedés; Schwartz Szeréna, Temesvár, játékarukereskedés és bazár; Salomon Zsigmondot Lugos-ról bejegyezték, mint a Bristol-kávészár-vezető igazgatóját; Adelman Arpad, Arad, bútorkereskedés; Mislav István, Arad, zöldség- és gyümölcskereskedés; Schwartz József, Arad, vegyeskereskedés; Barvu Mihai, Seprös, Aradmege, vegyeskereskedés; Daróczi János, Temesvár, élelmiszer- és gyümölcskereskedés; Ebenspanger Ferenc, Végvár, Temesmege, vegyeskereskedés; Herling Lajos, Lippa, üveg- és porcellánkereskedés; Schuch Károly, Lugos, vegyeskereskedés; Puia Estera, Temesvár, festékkereskedés; Foale Nicolae, Temesvár, harisnya- és köztisztító vállalat; Mannheim Imre és Weiner Béla, Temesvár, szállítási, bizományi és raktározási vállalat.

Uj cégek Szatmár megyében. A Szatmári Kereskedelmi és Iparkamaránál az elmúlt héten a következő új cégeket jegyezték be: Guth Alfréd dugógyár, Szatmár, Herskovits Béla bőrkereskedés, Szatmár, Wiener László fűszerüzlet, Szatmár, Lebovics Mózes fűszerüzlet, Szarabzerek, Buzdugan Gheorghe vegyeskereskedés, Certeza, Özv. Stencel Floare vendéglő, Nagybánya, Stencel Vilma tej- és turókereskedés, Nagybánya.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, július 13.

Bucuresti. 13: Kulturális hírek. 13.15: Hangverseny. 14: Hírek. 14.30: Hangverseny. 15: Hírek. 20: Időjelzés, hangverseny. 20.30: Hírek. 20.50: Hírek magyar nyelven. 21: Hírek. 21.15: Hangverseny. 22: Hírek. 22.15: Hangverseny. 22.30: Hírek.

Budapest I. 7.40: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Balalajtkazenekar. 14.30: Művésziemezek. 17.15: Mesék. 18.15: Aranyhegedű-pályázat hangversenye. 19.15: Előadás. 19.35: Cigányzene. 20.40: Amiről mindenki beszél. 21.10: Budapesti Hangverseny-szenekar. 23.10: Cigányzene. 24.20: Táncclemezek. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláshirdetések, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közölünk. Jelíges levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portóztott leveleket továbbítunk.

Kertes házban napos, egészséges, parkettes szoba fürdőszobahasználattal nyaralónak kiadó. Cim a kiadóban.

Osokoládégyártó gépet, jókarban levőt, vennék. Ajánlatokat Filiala Uj Kelet Sighet, Str. Carol 13 címre kérek.

Órakovnyelést, könyvek felfektetését, könyvelési restanciák feldolgozását vállalja iparvállalat főkönyvelője. Cim a kiadóhivatalban.

Figyelem! Esvivőket, barmicvemol és szőlő rendezését olcsón vállalom. Alkalmi tortákat, kuglereket, stb. olcsón készítek, meghívásra ugy helyben, mint vidékre megyék sütnifőzni. Adlerné, Decebal 2.

Minden háztartásban nélkülözhetetlen világszabadalom részére keresünk egyed-árusító helyi képviselőket Clujmege minden helységében. Csak komoly, szervezőképes ögeket vagy személyeket veszünk figyelembe. Az áruaktárhoz szükséges tőke 5-10.000 lej. Kimutatható, kockázatmentes kereseti lehetőség 6-10.000 lej. Ajánlatokat kérünk: Gewürz, Str. Gojdu 11, Cluj.

Különbejárati butorozott szoba a bejáróban kiadó. Érdeklődni: Astra-buffé, Piața Unirii.

Bevezetett pacientúrával rendelkező fog-technikussal társulva fogászati engedéllyel rendelkező orvos. „Fogász” jellegre.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE,
HIRDESEN AZ UJ KELET-BEN!

KÖZGAZDASÁG

A kereskedők és iparosok facturái augusztus 15-ig láttamoztatandók az illetékes pénzügyigazgatóságon

A pénzügyminiszter újabb rendelete a két százalékos nemzetvédelmi illeték alkalmazásával kapcsolatban

Bucuresti, július 12. Megirtuk, hogy a két százalékos nemzetvédelmi illeték alkalmazásával kapcsolatban a kereskedők és iparosok kötelesek a pénzügyigazgatóságon láttamoztatni azokat az eladási blokkokat, amelyek a két százalékos illetéket lerójják. A törvény szerint azokban az esetekben, amikor a kereskedő, vagy iparos számlát állít ki az eladásról, a két százalékos bélyeg ezeket a számlákra ragasztandók, viszont a számlákat (facturákat) láttamoztatásra eddig nem kellett bemutatni a pénzügyigazgatóságokhoz.

Ezzel kapcsolatban a pénzügyminiszter most rendeletet adott ki, amelyben kötelezi az iparosokat és a kereskedőket, hogy a számlákat (facturákat) is előzetesen láttamoztassák a pénzügyigazgatóságon. A rendelet indoklása szerint erre azért volt szükség, hogy a két százalékos nemzetvédelmi illeték lerovásának ellenőrzése könnyebb legyen. A rendelet szerint az 1940. április 1-óta kiállított összes számlák tömbjei (cotorjai) augusztus 15-ig láttamoztatandók. A számlákat fizetve kötvé és számozva kell bemutatni. A számozás minden pénzügyi év elején (április 1-én) az egyes számnál kezdődik és folytatódik az év végéig. Ha valamelyik számlatömb betelt, úgy azt záró láttamoztatással kell ellátni. Az ilyen esetekben a pénzügyigazgatóságok a záró láttamoztásban beírják, hogy az illető betelt számlakönyv hány lapot (facturát) tartalmazott.

Egy másik rendeletben a pénzügyminiszter utasítást adott, hogy új 200 és 400 lej névértékű két százalékos nemzetvédelmi bélyegeket hozzanak forgalomba.

A Kereskedelmi Testület figyelmeztetése a kereskedőkhöz a két százalékos nemzetvédelmi illeték alkalmazásával kapcsolatban

Az Aradi Kereskedelmi Testület felhívja tagjait figyelmét a pénzügyminisztérium közleményben kiadott rendeletére, amelynek értelmében eladásra került áru az üzleteket csak akkor hagyhatja el, ha magához az áruhoz csatolja a 2 százalékos bélyeggel ellátott számlát, vagy pedig ugyancsak a 2 százalékos bélyeggel ellátott szállítási jegyzéket. (Mint tudvalevő, 2 százalékos bélyegyet csak 50 lej feletti értékben lévő áruk eladása esetében kell leróni.) Külön felhívja a Kereskedelmi Testület az érdekeltek figyelmét arra, hogy a vasut szervei is utasítást kaptak, hogy árukat szállításra csak akkor fogadjanak el, ha a fuvarlevélhez a feladó csatolta a 2 százalékos bélyeggel ellátott számlát, vagy szállítási jegyzéket. Azon árukat, amelyek fuvarleveléhez ezt nem csatolták, a vasut nem továbbítja. Olyan esetekben, amikor az áru elküldésekor nem állítják ki azonnal a számlát, hanem csak szállítási jegyzéket mellékelnek az áruhoz, a szállítási jegyzékben fel kell tüntetni az áru tényleges értékét és a 2 százalékos bélyegyet ez után kell kiszámítani. A szállítási jegyzéket legkésőbb három

Bukaresztben már a kora reggeli órákban kapható a repülőgépen érkező ÚJ KELET

Elárúsítóhelyek:

Gara de Nord	Calea Griviței
Tutungerie Marghiloman	" Lido
" Scala	" Atene Palace
" Str. Regală	" Str. Academiei
Deb. de ziare Pasajul Academiei	Deb. de ziare Calea Victoriei
(szemben a Telefonközponttal)	
Tutungerie Café de la Paix	" Carpați
" Hotel Esplanade	" Hotel Luvru
" Cal. Vict. colț Bul. Academiei	" Brezoianu
" Hotel Prințiar	" Lipscași
" Prefectura Poliției	" Postei

nap múlva számlának kell követnie. Mivel a számla végösszegében tudvalevőleg bennefoglaltnak a számlabélyeg, a szállítási, csomagolási, biztosítási, stb. költségek is, a szállítási jegyzéken szereplő összeg és a számla fentemlített módon nyert végösszegének különbözete után is le kell róni a 2 százalékos bélyegyet olyképpen, hogy ezt a számlára ra-

A kormány rendelet törvényben szabályozta a petróleumrészvények forgalmát

Bucuresti, július 12. A Hivatalos Lap július 11-i (csütörtöki) száma rendelet törvényt közöl, amelyben a kormány szabályozta a petróleumvállalatok részvényeinek forgalmát. A rendelet törvény kiterjed nemcsak a petróleumtermelő, hanem a finomító és elosztó vállalatok és általában minden olyan vállalat részvényeire, amely a petróleumszakmához tartozik.

A rendelet törvény szerint a petróleumvállalatok részvényei csak névrosszóak lehetnek. Az összes részvényeket harminc napon belül (augusztus 10-ig) a petróleumvállalatok kötelesek benyújtani a nemzetgazdasági minisztériumhoz láttamoztatás végett. A láttamoztatással egyidejűleg igazolni kell, hogy július 9-én ki volt az illető részvények tényleges tulajdonosa. Azokat a román petróleumrészvényeket, amelyek külföldön külföldiek

szereztek, a számlán pedig fel kell tüntetni annak a szállítási jegyzéknek számát, amelyet az elküldött áruhoz csatolnak. A vevő a számla megérkezése után köteles a számlát a szállítási jegyzékhez csatolni és mindkettőt megőrizni.

birtokában vannak, diplomáciai uton láttamoztatták. Aki petróleumrészvényeit harminc napon belül láttamoztatásra nem mutatja be, az ilyen részvényeket semmisnek nyilvánítják.

A láttamoztatást a nemzetgazdasági minisztérium kebelében működő speciális bizottság végzi, amelynek egy semmítőszéki bíró az elnöke.

Augusztus 11-től kezdődően akár a tőzsdén, akár magánúton csak láttamoztatott petróleumrészvény adható el és csak abban az esetben, ha a fent említett bizottság előzetes engedélyt ad a részvényüzletre. A bizottság a részvények eladását megtagadhatja és ezt a határozatát nem kell indokolnia. A bizottság tagjait a napokban királyi rendelettel fogják kinevezni.

Ipari és kereskedelmi vállalati hírek

A Phönix Kénsavgyár és Vegyipari Rt., Baia-Mare ezúti közgyűlést július 27-én tartják meg. Ugyanekkor tartja közgyűlést a Phönix érdekeltségébe tartozó Minele de Plumb și Zinc S. A., Baia-Mare is.

A clujli Valer Pascu Intreprindere Comercială S. A. legutóbbi közgyűlése a 2.500.000 lejes részvényeket 5 millió lejre emelték fel.

A Nemzeti Hálókocsi Társaság romániai vállalata, a Comp. Internaționala a Vagonelor cu paturi și a Marilor Express Européenne S. A. 1939. évi mérlegében 232 millió lej részvénytőke mellett 7.926.559 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 459 millió 468.769 lej, a bruttó nyeresége 131 millió 915.433 lej. Ebből a hálókocsik jövedelme 63.850.102 lejt, az étkezőkocsiké 19.613.778 lejt tett ki.

A Lugosi Textilipar Rt., Lugoj, közgyűlést elhatározta, hogy az 1939. évi 9.580.077 lejes nyereségből osztalékot nem fizetnek, hanem azt a különböző tartalékok dotálására használják fel.

A S. A. Ardeleana pt. Industria Forestiera (SWAG) brassói faipari vállalat 1939. évi mérlegében 5 millió lej részvénytőke és 2.013.897 lej tartalékalap mellett 306.649 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 310.956.853 lej. A közgyűlést július 26-án tartják meg.

A Rosenfeld Jenő Gyapotkereskedelmi Rt., valamint a Rosenfeld Jenő és József Rt. marosvásárhelyi cégek július 23-án közgyűlést tartanak, amelyen kimondják a két vállalat fuzióját. A fuzionált vállalat részvénytőkéje 8.200.000 lej, a fuzionált vállalat cége Rosenfeld Jenő Gyapotkereskedelmi Kt. lesz.

Az aradi Flora Fabrica de Rom și Licheuri S. A. 1939. évi mérlegében 10 millió lej részvénytőke mellett 592.165 lej tisztanyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 14.216.430 lej. A közgyűlés július 28-án tartják meg, mivel a június 30-ra összehívott közgyűlés nem volt határozatképes.

Az „Arboria S. A. Forestiera Transilvaniana, Cluj-Bucuresti, 1939. évi mérlegében 3 millió lej részvénytőke és 300.000 lej tar-

Közlemény!

CARMEN-SYLVA polgármesteri hivatala az ország összalkossága tudomására hozza, hogy a Fekete tenger partján levő gyógy- és klimatikus fürdőn a szezon megkezdődött csendben és jókedvvel.

Az általános rend teljesen helyreállott.

Az ország bármely részéből, minden megszorítás nélkül, ide lehet utazni.

Az összes helyiségek, hotelek, villák, vendéglők, fürdők nyitva vannak.

Mérsékelt árak a hatóságok ellenőrzése mellett.

Carmen-Sylva 8 Julie 1940.

ss. Prof. Dr. N. Gheorghiu polgármester.

anstait a 40 millió részvénytőkéjét 47 millió 680 ezer lejre emelte fel.

A Casa de Păstrare din Simleul Silvaniei S. A., szilágysomlyói bank július 28-án közgyűlést tart, amelyen kimondják a bank fejszámolását.

A Cassa de Păstrare din Suplac S. A., berettyószéplaki felszámolás alatt álló bank július 28-án közgyűlést tart, amelyen ratifikálják a Cassa de Păstrare din Simleul Silvaniei S. A. bankkal kötött tranzakciót.

A Peciana Casa de Păstrare S. A., Rovine, legutóbbi közgyűlésén a részvénytőkét 1 millió lejben állapították meg.

A Britania S. A. bucuresti biztosító intézet legutóbbi közgyűlésén cégét „Britania“ S. A. R. de Asigurări-ra változtatta.

A rendes fizetésben részesülő vállalati igazgatók és cégjegyzők magántisztviselő céh tagjai lehetnek. Mint ismeretes, hosszú idő óta tisztázatlan az a kérdés, hogy a vállalati főtisztviselők magántisztviselőkné tekintendők-e és ennek megfelelően helyt kérhetnek-e a magántisztviselő céhekben? A céhtörvény értelmében ugyanis a választott felügyelők, igazgatók és cégjegyzők munkaadónak tekinthetők és mint ilyenek nem foglalhatnak helyet a magántisztviselők érdekképviseletében. Ilyen értelmű volt a munkaügyi minisztérium egyik legutóbbi leirata is, amelyet a tartományi magántisztviselő céhhez intézett. Új értelmezést ad a vonatkozó kérdésnek a minisztérium 18.102. számú, június 27-én kelt leirata, amely kimondja, hogy csupán azok a választott felügyelők, igazgatók és cégjegyzők tekintendők munkaadónak, akik egyben igazgatósági tagok is és kizárólag tantsémet kapnak. Mindazok a vállalati főtisztviselők, akik rendes fizetésben részesülnek — magántisztviselőkné tekintendők és ennek alapján teljes jogu tagjai a magántisztviselő-céheknek.

A ROMÁN NEMZETI BANK HIVATALOS DEVIZAFOLYAMAI:

107% felárral:	
Dollár	211.65—217.97
font	851.80—877.81
palesztinai font	852.84—878.40
egyiptomi font	873.54—899.78
svájci frank	47.71—49.27
38% felárral:	
font	567.87—584.91
svájci frank	31.89—32.04
francia frank	8.24—8.31
márka	49—50
olasz lira	7.17—8.25—9.50
pengő	26.50—27
csehkorona	4.68—4.77
szlovákia korona	4.68—4.77
török lira	92.—
dinár	2.898—3.08

A SZABADFORGALMI DEVIZAHIVATAL ARFOLYAMAI:

(70%-os kvóták)	
Angol font	973.50
palesztinai font	974.50
egyiptomi font	997.80
dollár	241.90
svájci frank	54.23
francia frank	5.50
svédkorona	57.69
török lira	192
angol font, 40%-os kvóta	1023
angol font, 20%-os kvóta	1078

A B) lista kompenzációs arfolyamai:

font, angol árukra	1.000
font, angol gyarmatok áruira	990

Bank- és biztosító-intézeti hírek

A Leszámitoló Bank Rt., Timisoara, közgyűlésén Ritók Lajost, az Erdélyi Leszámitoló és Pénzváltóbank Rt. vezérigazgatóját az igazgatóság tagjává választották.

A Bodenkreditanstalt S. A. és a Banca de Industrie și Comerț S. A. nagyszabedű bankok legutóbbi közgyűléseiken fuzionáltak és a fuzionált bank az előbbi cége alatt folytatja tovább működését. A tranzakció keresztülvitele érdekében a Bodenkredit-

UJ KELET Legújabb hírek

Halifax külügyminiszter nyilatkozata az egyiptomi és a palesztinai helyzetről

„A legnagyobb lendülettel folytatjuk a háborút” — mondotta az angol külügyminiszter

London, július 12. (Rador.) A Reuter jelentés: Lord Halifax külügyminiszter csütörtökön nyilatkozatot tett a Felsőházban. A Közkeletről szólva az angol külügyminiszter emlékeztetett arra, hogy az egyiptomi kormány nem üzent hadat Németországnak az elmúlt év szeptemberében, de megszakította a diplomáciai és kereskedelmi kapcsolatokat a német birodalommal és az angol kormánnyal folytatott tanácskozások folytán megtagadta mindazokat az intézkedéseket, amelyek szükségesnek bizonyultak a szövetségi szerződés értelmében.

— Amikor Olaszország hadat üzent a szövetségeseknek — mondotta Halifax — az egyiptomi kormány hasonló eljárást követett,

jóllehet a körülmények mások voltak, miután a Földközi tenger hadizóna lett és az olasz birtokok nyugaton Egyiptommal és délkeleten Szudánnal érintkeznek. Az ellenséges propaganda által terjesztett hírek szükségessé teszik, hogy világosan kijelentsék, miszerint az angol kormány Olaszország hadbalépése óta egyetlen alkalommal sem gyakorolt nyomást az egyiptomi kormányra, hogy hadat üzenjen. Mégis nyilvánvaló volt, hogy az egyiptomi angol haderők, amelyeket az egyiptomi kormány kérésére erősítettünk meg jelentősen, hadműveleteket folytathatnak Olaszország ellen Egyiptom területén.

„Palesztina belső rendjét mi sem zavarja”

Halifax ezután áttért Palesztina kérdésére és a következőket mondotta:

— Örömmel állapítom meg, hogy a legújabb jelentések szerint a palesztinai helyzet nyugodt és néhány elszigetelt bandita akcióitól eltekintve, az ország belső rendjét misem zavarja. Arab körök általános melegeggedéssel fogadták a főkörmányzó azon kijelentését, amely szerint a katonai törvénszék nem fognak többé halálos ítéleteket hozni. Az elmúlt három évben dúló zavargások alkalmával elkövetett vétségek, vagy büntettek főként a jövőben nem katonai, hanem rendes polgári bíróságok fognak ítélni. Hasonló képpen értékelték jelentős számú internált arab szabadlábúra helyezését. Olaszország hadbalépésének eredményeképpen az angolbarát érzelmek a palesztinai közösség minden szektorában megerősödtek. A titkos árdóleadó állomás, amely angol nyelven dolgozott, önként beszüntette adását és az összes zsidóknak azt tanácsolta, hogy segítsék a szövetségeseket a közös ellenséggel szemben. A zsidó közösség a védelem és a helyzet által megkívánt különböző kivételes intézkedések terén

maradéktalanul együttműködik velünk. Nemkevése őszinte és teljes az arabok együttműködése is, akik aggodalommal állnak az a perspektívával szemben, hogy Palesztinában a libiai olasz kolonizációs módszereket alkalmazhatnák.

Az alexandriai francia flotta lefegyverzése

— Örömmel közölhetem, hogy az alexandriai francia flottával való viszonyunkat az az egyezmény szabályozta, amely a Földközi tengeri angol flotta parancsnoka és az alexandriai francia erők parancsnokló tengerengy között jött létre. A francia egységeket demilitarizáltuk, fegyverzetük egy részét partra tettük és tüzelőanyagukat a minimumra redukáltuk, amely szükséges ahhoz, hogy a kikötőben mozoghassanak.

— A légénységet lededukáltuk a hadihajók karbantartásához szükséges létszámra, míg a többieket Szíriába küldöttük, ahonnan a francia tengerészeket a francia hatóságokkal eszközölt megállapodások értelmében, Franciaországba fogják továbbítani.

Az angol-török viszony

Halifax ezután kijelentette, hogy Nagy-Britanniát Törökországhoz változatlanul a legszorosabb kapcsolatokat fűzi. Olaszország hadbalépése alkalmával a török miniszterelnök kijelentette, hogy Törökország fenn fogja tartani jelenlegi nemhadviselő magatartását. Öfelsége kormánya teljes mértékben méltányolta a körülményeket, amelyek erre az elhatározásra bírták a török kormányt, amely egyébként állandó összeköttetésben áll öfelsége kormányával. Törökországgal való szerződésünk változatlanul ér-

vényben van, mint ahogyan fennáll a népeink közötti barátság és rokonszenv is, amelyre szerződésünk támaszkodik és amely a múltban és remélem, hogy a jövőben is, a közöttünk levő együttműködés termékeny alapját képezte és fogja képezni.

Lord Halifax a következőkkel fejezte be beszédét:

— Folytatjuk erőfeszítéseinket és továbbvisszük a háborút a lehető legnagyobb lendülettel, bízva fegyvereink végső sikerében.

Az angol kereskedelmi és áruszállító hajókra összpontosulnak a német légi erők támadásai

Berlin, július 12. (Rador.) A német főhadiszállás jelenti: Július 14-ikén német bombavetők és bukorrepülőgépek támadták az angol hadfelszerelési üzemeket és repülőtereket, a La Manche csatornában pedig megtámadtak egy petróleumszállító hajót, amelyet elsüllyesztettek. A hajó 15 ezer tonna ürtartalmu volt. Elsüllyesztettek továbbá négy kereskedelmi hajót, összesen 15 ezer ürtartalommal. Kilenc más hajót komolyan megrongáltak. Több repülőgépet leterítették. Az angol repülőgépek által Nyugat-Németország ellen végrehajtott támadások kevés kárt okoztak. Tegnap összesen 13 angol repülőgépet lőttek le. Hét német gép hiányzik.

Az Anglia elleni kereskedelmi háború igen hatékonyan folyik. Július 8-ig a német tengeralattjárók egymillió 920 ezer tonna ürtartalmu kereskedelmi hajót süllyesztettek el. Más tengeri eszközökön egymillió 362 ezer tonna ürtartalmat semmisítettek meg. A német bombavetők egymillió 406 ezer tonna ürtartalmu hajót süllyesztettek el. A háború kezdete óta elsüllyesztett ellenséges hajók

ürtartalma összesen négymillió 329 ezer 213 tonna.

Tovább folyik az angol-olasz tengeri csata

Róma, július 12. (Rador.) Az olasz főhadiszállás 32. számú közleménye a következőképpen hangzik: A július 8-ikán és 9-ikén megkezdődött légi, tengeri csata még nem fejeződött be teljesen. Olasz felderítő gépek több angol hajórajt fedeztek fel, amelyek két hadihajóból, két repülőgépanyahajóból és több könnyű egységből álltak. A hajók Málta szigete körül egy hajómenetet kísértek. Bombavető repülőgépek segítségével az olasz repülőgépek rajokban támadást intéztek az angol hajók ellen. Egy szállítóhajó elsüllyedt, két torpedóromboló találatát ért. A repülőgépanyahajó fedélzetén tűz ütött ki. Négy ellenséges repülőgépet lelőttünk, két olasz gép nem tért vissza. Július 9-ikén angol vízi-repülőgépet és három bombavető gépet terítettünk le. Észak-Afrikában légi tevékenység volt. Könnyű osztagok tevékenykedtek a Cirenaikai határon túl. Kelet-Afriká-

Az általánosan ismert

WE-EGO

márkájú

cipők szezonvégi elárulását megkezdtem, nagy áreszállítás mellett

INCZE Béla, Cluj, Calea Regele Ferdinand 8.

ban repülőgépeink az ellenséges repülőtereket a tengely és barátai ellenéznek.

London, július 12. (Rador.) A légügyi minisztérium jelenti: Csütörtök este ellenséges repülőgépek bombázták Dél-Anglia különböző városait. Több háza bomba esett. A bom-

bázásnak számos halálos áldozata van. Négy német vadászgépet leterítették, amelyek közül kettőnek sikerült megmenteni a személyzetét. Az angol vadászgépek és a léghajó tüzérsg csütörtökön 22 ellenséges repülőgépet terített le.

A demokrata képviselők Roosevelttel jelöléséhez ragaszkodnak

4 milliárd dollár az amerikai flotta megerősítésére

Washington, július 12. (Rador.) Az amerikai flotta megerősítésére vonatkozó javaslatot úgy a képviselőház, mint a szenátus megszavazta. A törvény Roosevelttel elnök szentesítésére vár. A tervezet értelmében négymilliárd dollárt folyósítanak új hajók építésére, amelyek 1947-ig fokozatosan készülnek el. A program szerint ebben az időpontban az Egyesült Államok-

nak 35 páncélosa, 20 repülőgépanyahajója, 88 cirkálója, 378 torpedórombolója és 15 tengeralattjárója, tehát összesen 701 hajó egysége lesz, a mai 369-cel szemben.

Washington, július 12. (Rador.) 64 demokrata képviselő kijelentette, hogy Roosevelt elnökjelöltsége mellett foglalnak állást, mert az ő újráválasztása meg fogja menteni az amerikai demokráciát.

Lebrun Franciaország köztársasági elnöke lemondott Pétain marsall javára

A marsall átvette az államfői hatalmat

GENF, július 12. (Rador.) A Stefani jelentése szerint Pétain marsall megbízást fogadott Lebrun köztársasági elnökkel és tudomására hozta azon szándékát, hogy a miniszterelnöki teendőket együtt az államfői hatalmat is magára akarja vállalni. Lebrun meghajolt a Pétain által felhozott indokok előtt és kijelentette, hogy a marsall rendelkezésére áll.

GENF, július 12. (Rador.) Vichyből jelenti, hogy Pétain marsall a következő dekrétumot írta alá:

„Mi, Philippe Pétain, Franciaország marsallja az 1940 július 10-i törvény rendelkezései alapján kijelentjük, hogy magunkra vállaljuk az államfői hatalmat. Az 1875. február 25-i alkotmány 2. szakasza érvényét veszti.

Kelt Vichyben, 1940. július 11-én.”

LONDON, július 12. (Rador.) A Reuter ügynökség jelenti: A svájci Berni rádióállomás jelentése szerint Pétain marsall átvette úgy a köztársasági elnöki, mint a miniszterelnöki funkciókat. Egy Pétain által aláírt dekrétum körvonalazza a francia államfő hatáskörét. Az államfő teljhatalommal fog kormányozni a miniszterekkel és adminisztrátorokkal együtt működve, akik vele szemben tartoznak felelősséggel.

Baudoin: „Franciaország demokratikus volt és marad”

New York, július 12. (Rador.) A DNB jelenti: A Chicago Daily News beszélgetést közöl, amelyet a lap tudósítója Baudoin francia külügyminiszterrel folytatott Vichyben. Baudoin többek között a következőket mondotta:

— Franciaország demokratikus volt és marad. Az új alkotmány rendszerében a miniszterelnök egyúttal államfő is. Hatalma fokozódik, lehetővé téve,

hogy megbirkózzék a nehéz helyzettel.

— Soha Pétain marsall, vagy a kormány valamely más tagja nem fognak diktatori allűröket felvenni. A parlamenti választásokat demokratikus módszerek szerint tartjuk meg és kétségbe kell vonnom Duff Cooper kijelentését, mintha a francia kormánynak nem volna szabadkeze.

ANGLIA 50 MILLIÓ DOLLAR ÉRTÉKBEN RENDELT ÚJABB REPÜLŐGÉPEKET AMERIKÁBAN

New York, július 12. (Rador.) Az angol megrendelő bizottság a Lockheed-Wegam művekkel szerződést kötött bombavető repülőgépek szállítására, amelyek gyorsabbak és modernebbek, mint a Hudson-típusú gépek. A megrendelt gépek értéke 50 millió dollárt tesz ki.

ÖSZRE HALASZTOTTAK NICHIFOR CRAINIC BÉCSI LÁTOGATÁSÁT

Berlin, július 12. (Rador.) A bécsi protestáns teológia július 5-ikére tűzte ki Nichifor Crainic dr. honoris causa diplomájának átadását. Az ünnepélyes öktust öszre halasztották, miután Nichifor Crainic időközben propagandaügyi miniszter lett és így nem tud Bécsbe utazni.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T.

Taxa pótlás
piatitá in
No. 30523

10. Telefon
Havonta 1
évre 600,
földre: H
66lévre 12,
Hirdetések
„UJ KEL
bánati zsi
ja. Cikke
forrás meg

Külnol

A TIMPU
A nemzet
után a fra
tanusit.

A Le Ter
hogy vesse
szükségessé
kamara me
nyan bőlese
melyet a tö

A „Petit
megelégedés
méltóságtejl
előbb fog t
ják. A régi
évek óta ny
ják.

A „Figar
mány az or
pedig olyan
zártással és
építés művé

A „Petit
nemzetgyűlé
mányak az
kép teljhata
felhasználja

Az angol
a francia n
megállapítj
megválaszt
Pétain mars
hogy a jövő
joggal hívta
Angol pol
az angol ko
a jövőben t
élesebb han
bármilyen g
széről vissz
hetné azt a
vétségek h
mal de Gene

A Rómán
tyozza, hogy
tának törté
meg kellett
ma megszün
„Olaszors
flotta legyő
ellúzokon.

A Török
hátrét Anka
kal körökh
bizonytalans
szovjetnagy
dokol.

Mindenes
tisztázása t
Nene Zürich
dóstitója.

Az angol
amelyben A
mek, valami
of Halle Sz

A londoni
körök meg
tíleg plátó
semmilyen
von maga t

Ez a lépé
határozás
atja a hábo
Másfelől
ország akár
gyors válas
volt négas
jelent azzal,
birodalom s